

3/2026

ZLATÝ TRIUMF ZUZANY MADĚROVÉ

Ministr obrany Jaromír Zůna navštívil v únoru další z podniků českého obranného průmyslu – ERA, a. s. Její celosvětově uznávané pasivní sledovací systémy s historií sahající až do 60. let minulého století našly uplatnění i v Armádě ČR. Ministr si během návštěvy prohlédl vývojové centrum a výrobní areál společnosti včetně živé ukázky fungování přehledových systémů.

Delegace Výboru Evropského parlamentu pro bezpečnost a obranu (SEDE) pod vedením europoslance Nicolase Pascuala de la Parte navštívila 18. února české průmyslové podniky a jednala se zástupci Ministerstva obrany. Cílem pracovní cesty bylo seznámit se s kapacitami českého obranného průmyslu a s jeho zapojením do evropských iniciativ na posílení spolupráce v oblasti obranného průmyslu.

V Míčovně Pražského hradu se 5. března 2026 konal již 13. ročník konference „Naše bezpečnost není samozřejmost“. Od roku 2014 se na ní pravidelně setkávají špičky politické reprezentace a přední bezpečnostní experti, aby nejen zhodnotili uplynulé období, ale zejména aby předstřeli plány na další postup při zajišťování obrany a bezpečnosti České republiky. Mezi hlavními řečníky, kteří vystoupili v úvodu konference, byl také ministr obrany Jaromír Zůna.

EVROPSKÁ BEZPEČNOST A OBRANA

V Mnichově se v únoru letošního roku konala tradiční bezpečnostní konference, které se letos účastnilo více než 60 nejvyšších představitelů států a vlád z celého světa, desítky prezidentů a premiérů. Ministr obrany Jaromír Zůna se zúčastnil několika panelových diskusí a uskutečnil zde řadu bilaterálních jednání.

Světoví lídři diskutovali mj. o tématech, jako je evropská bezpečnost a obrana, budoucnost transatlantických vztahů, oživení multilateralismu, konkurenční vize globálního pořádku, regionální konflikty a bezpečnostní dopady technologického pokroku. Podle Jaromíra Zůny je význam konference zřejmý: „Nejen z pohledu Evropy, euroatlantického prostoru, vzhledem k účasti nejvýznamnějších lídrů světa, ale i z celkového geopolitického pohledu se jedná o mimořádně významnou událost.“ Svoji účast považuje za zásadní především kvůli směřování obrany a bezpečnosti v euroatlantickém prostoru a řešení bezpečnostních výzev, které do budoucna Českou republiku, Evropu i NATO čekají. „Osobně považuji průběh konference za velmi přínosný a cenný, ať už z hlediska informací, kontaktů, ale i bilaterálních jednání, kterých jsem se účastnil. Díky nim je možné s našimi partnery, nejen těmi aliančními, ale i těmi, kteří jsou partnery NATO, projednat

praktické otázky či se utvrdit v plánech, záměrech, které na nejbližší období máme,“ zdůraznil ministr obrany. Během dvou dnů ministři obrany, vysocí vojenscí představitelé a zástupci NATO a EU a obranného průmyslu diskutovali o tom, jak spolupracovat co nejefektivněji na posílení připravenosti Evropy na obranu východního křídla Aliance. Ministr Zůna měl během konference řadu bilaterálních setkání a také se krátce setkal s vrchním velitelem spojeneckých sil v Evropě (SACEUR) generálem A. G. Grynke- wiche- m. Společně s prezidentem Petrem Pavlem a s generálním ředitelem firmy Rheinmetall Arminem Pappergerem pak diskutovali o roli evropského průmyslu v budování obrany a příležitostech pro české firmy. Rheinmetall je kromě jiného dodavatelem tanků Leopard 2A4 pro českou armádu, společně se státním podnikem VOP CZ zajišťuje i jejich servis.

Zdroj: mo.gov.cz

OBSAH

Dvě medaile a skvělé výsledky na olympiádě	4
Velitelské shromáždění	6
Tři týdny – dvanáct náročných misí	12
Nové batohy míří k jednotkám	14
Airbus jako létající laboratoř	16
Seskok z letadla je jako droga	20
Srdeční záležitost jménem Pandur	24
Centrální laboratoř PHM opět v provozu	30
„Noty“ k hitlerovské okupaci naší vlasti v březnu 1939 byly rozdány již den předtím	32

PŘÍLOHA duklasport

Stopa, na kterou můžeme být hrdí	36
Snowboardistka Maděrová se stala olympijskou vítězkou!	38
Adamczyková po mateřské brala stříbro	40
Reprezentovali pod pěti kruhy	42
Přijetí olympioniků z Dukly u ministra obrany ve fotografii...	46
Bukovská v sedmnácti letech září, je juniorskou mistryní světa v cyklokrosu	48
Cyklisté na dráze na ME uspěli, díky Peterkovi mají i medaili	49

DVĚ MEDAILE A SKVĚLÉ VÝSLEDKY NA OLYMPIÁDĚ

Olympijské medailistky Zuzana Maděrová a Eva Adamczyková a další sportovci Armádního sportovního centra Dukla se setkali s ministrem obrany Jaromírem Zůnou, který jim poblahopřál k výsledkům na letošních zimních olympijských hrách v Milánu a Cortině.

Ministr obrany sportovcům a trenérům poděkoval za skvělou reprezentaci České republiky i samotného Armádního sportovního centra Dukla. Z celkových 115 členů české výpravy tvořili „duklači“ více než čtvrtinu.

„Velmi si vážím vašich výkonů. Skvěle jste reprezentovali Českou republiku, Ministerstvo obrany i samotnou Duklu, ať už jste bojovali o medaile, nebo posouvali vlastní limity. Víím, že za těmito výsledky je spousta dřiny a potu, proto vám, vašim trenérům a celému servisnímu týmu děkuji za skvělou přípravu a reprezentaci, za radost a krásné chvíle hrdosti, které jste nám, fanouškům a vašim sportovním příznivcům, během olympiády přinesli,“ poděkoval sportovcům ministr obrany Jaromír Zůna a předal všem pamětní mince.

Kromě sportovců a trenérů poděkoval ministr obrany také řediteli Armádního sportovního

centra plukovníku Pavlu Bencovi a celému vedení Dukly za profesionalitu a dlouhodobé úsilí v přípravě českých reprezentantů.

Sportovci ASC Dukla předvedli na olympiádě skvělé výkony napříč disciplínami. Mezi nejvýraznější úspěchy patří zlatá medaile snowboardistky Zuzany Maděrové v paralelním obřím slalomu či stříbro Evy Adamczykové ve snowboardcrossu. Výborně si vedli i další členové 33členného týmu – běžkař Jiří Tuž obsadil páté místo ve sprintu, Kateřina Janotová byla sedmá ve skiatlonu a teprve devatenáctiletá Anežka Indráčková dosáhla historicky nejlepšího výsledku českých skokanek na lyžích. Bohužel Ester Ledecká při superobřím slalomu spadla a závod nedokončila. „Bohužel to nedopadlo, při rozjíždce těsně před závodem jsem se zranila. I přes veškerou snahu doktora a fyzioterapeuta bylo málo

času,“ řekla po závodě v Cortině d'Ampezzo Ester Ledecká.

Za sportovce poděkovala za podporu ASC Dukla stříbrná Eva Adamczyková

„Věřím, že jsme dokázali, že sport je významnou součástí společnosti a že naše sportovní výkony dokážou stmelit národ. Podpora sportu je velmi důležitá, a to už od těch nejmenších. I naše olympijské příběhy se začaly psát už v dětských letech. A já doufám, že i další – ať už z našich řad nebo i ti, kteří tady ještě nesedí, ale budou tu určitě jednou sedět – budou pokračovat v tomto trendu. Děkuje Ministerstvu obrany a zejména našemu domovskému armádnímu sportovnímu centru za podporu a skvělé zázemí.“

Ředitel ASC Dukla plukovník Pavel Benc

„To, že naši sportovci trénovali a jsou připraveni, jsme věděli. Ale pro mě a celou Duklu bylo důležité, že odjela celá výprava, aniž by někoho postihla nějaká nemoc nebo zdravotní

indispozice. Všechno dopadlo na výbornou a výsledky hovoří za vše. Samozřejmě jsem fandil, Zuzku Maděrovou jsem viděl v televizi, Evku Adamczykovou jsme sledovali na mobilu, protože jsme byli téměř čtyři sta kilometrů od nich. A radost byla nepřekonatelná. Můj velký dík patří celým přípravným a realizačním týmům a především trenérům, protože bez nich by to zkrátka nešlo. Pro trenéry je to velká řehole – nejsou doma, mají rodiny, obětují kus svého života a při soutěži stojí neustále při svých svěřencích.

A co nastává teď po olympiádě? Sportovní život je krutý. Jakmile skončí olympiáda, tak se závodí dál. Další starty, další závody a také další výsledky. O tom je sport. Za skvělými výsledky je velká dřina, disciplína a také obětování soukromého života. Zná to každý sportovec a my jsme rádi, když jim v jejich talentu můžeme pomoci skvělým zázemím.“

Text: Jana Deckerová, foto: Jan Schejbal

Zpravodajství z XXV. zimních olympijských her najdete v příloze ASC Dukla od strany 35.

VELITELSKÉ SHROMÁŽDĚNÍ

Na pravidelném bilančním velitelském shromáždění náčelníka Generálního štábu AČR se sešlo 24. února 2026 vedení Armády České republiky v čele s armádním generálem Karlem Řehkou. Shromáždění, kterého se zúčastnil také místopředseda vlády, ministr obrany Jaromír Zůna a další hosté, bylo věnováno vyhodnocení úkolů za rok 2025, ale zaměřilo se především na bezpečnostní situaci a budoucí směřování naší armády. Jak generál Řehka, tak ministr obrany Zůna se shodli, že éra bezstarostnosti skončila a že obrana státu vyžaduje dlouhodobý politický konsensus, stabilní financování a realistickou koncepci rozvoje schopností.

MÍSTOPŘEDSEDA VLÁDY A MINISTR OBRANY JAROMÍR ZŮNA

Prioritou je protivzdušná obrana a ochrana kritické infrastruktury

V souladu s programovým prohlášením vlády je naším cílem zajistit bezpečnost státu, stabilitu veřejných financí a funkční stát, který dokáže ochránit své občany i v krizových situacích.

Obrana státu je v tomto kontextu jednou z klíčových priorit vlády. Jde o mimořádně všestranný úkol, proto k němu musíme přistupovat komplexně od legislativního rámce a koncepčního řízení přes velení a řízení až po personál, infrastrukturu i letecké zbraňové systémy.

Základními principy tohoto přístupu jsou odpovědnost, transparentnost, efektivita. Naše ambice musí být realistická, rozpočtově udržitelná a věcně podložená.

Jestliže je požadavkem naplnit politicko-vojenské ambice České republiky, tedy i závazky vůči spojencům, je nutné nejdříve uvést proces výstavby armády do rovnováhy v podmínkách budoucího vývoje. I když to může dočasně znamenat vypracování vlastního ryze národního postupu a řešení.

Nepřekvapuje, že v odborné komunitě, zabývající se teoretickými a koncepčními otázkami výstavby armády, jsou minulá období v prvním období profesionalizace české armády od roku 2003 až do roku 2008 hodnocena v kategoriích profesionalizace a modernizace, zatímco aktuální vývoj v posledních letech jako nekoncepční. Ve velké míře lze při hodnocení vycházet nejenom z dat, ale i z rozkladu jazyka velitelských shromáždění Armády České republiky uplynulých let. Formát hodnocení plnění úkolů ve výcvikovém roce je důležitý, protože armáda jako celek, její hlavní řídicí procesy, druhy vojska služeb, naplňování priorit výstavby přes činnost mezinárodních prvků až po hospodaření s majetkem v celém cyklu, stacionární operační logistika a podobně, se musí v takovém hodnocení nalézt.

Požadavkem současné vlády je urychlit zpracování Koncepce výstavby Armády České republiky do roku 2040. Úkol zcela mimořádný. Vždy jsme vycházeli ze závěru, že úspěšnost výstavby armády je podmíněna naší schopností transformovat Generální štáb Armády České republiky na skutečně strategický stupeň velení a řízení se všemi atributy, které k tomuto označení přísluší. Vypracování nové koncepce v dnešní komplexní realitě, která nás obklopuje, se stane testem způsobilosti vrcholového velení armády koncepčně armádu budovat. V tomto nelehkém úkolu vás budu maximálně podporovat.

Rozvoj schopností armády bude vycházet primárně z národních obranných potřeb a aliančních závazků. Významnou roli zde bude sehrávat hra robotických, automatizovaných a softwarově definovaných systémů, digitalizace systémů velení a řízení a modernizace komunikační infrastruktury.

Naše vláda je přesvědčená, že bezpečnost státu se neměří procenty HDP, ale skutečnými obrannými schopnostmi, jejichž dosažení je podpořeno odpovídajícími výdaji na obranu.

Snížení rozpočtu pro rok 2026 oproti původním návrhům neohrozí žádné zahájené modernizační projekty armády. Rozhodujícím obdobím pro financování obrany jsou roky 2027 až 2031, tedy období hlavního úsilí naplňování požadovaných vojenských schopností. Doplnění armády kompetentním a motivovaným personálem v požadované struktuře specializací a počtech a zlepšení podmínek kvality života a služby vojáků je naší prioritou. Rozvoj schopností armády bude vycházet primárně z národních obranných potřeb a aliančních závazků.

Revize krizové legislativy, rozvoj protivzdušné obrany, ochrana obyvatelstva a kritické infrastruktury jsou oblastmi, které stoupají na žebříčku bezpečnostních priorit státu. Se zájmem jsem si prostudoval obsah dnešního velitelského shromáždění armády. Očekával bych, že se v něm odrazí hlubší pohled na rozhodující procesy výstavby armády na místo sumačního vyjádření úkolů a aktivit. Doporučuji proto se v následném období a v následujících hodnotících cyklech více zaměřit za prvé na věci, které jsou kvantitativní

z hlediska velikosti rekrutace a zásobování ozbrojených sil, včetně otázky proporcionality v alokaci zdrojů a státu. Za druhé na kvalitní ukazatele struktury, složení vybavení dislokace ozbrojených sil zahrnujících hlavní druhy výzbroje a opatření ve vztahu ke společenkým závazkům.

Nesnažme se nahrazovat existující komplexitu ještě větší komplexitou, ale postupujme cestou prakticky rychlých opatření, která reálně posilují bojovou hodnotu armády. Mohu vás ujistit, že se od prvních dnů soustředím na budoucí směřování, modernizaci a rozvoj ozbrojených sil a součástí Ministerstva obrany. Proto vás vyzývám ke spolupráci a společnému úsilí v naplňování našeho dlouhodobého cíle: budování suverénní, profesionální a technologicky vyspělé a dobře řízené armády, která bude schopna účinně chránit naše území, obyvatele i naše spojence.

NÁČELNÍK ARMÁDY ČR ARMÁDNÍ GENERÁL KAREL ŘEHKA

Být vojákem není zaměstnání. Je to služba a je to poslání

Bojeschopnost a připravenost armády je to, co tady celou dobu hlásám. Je to má nejvyšší priorita a cíl, a je to to, proč nás naši spoluobčané potřebují, proč nás podporují a proč si armádu všichni platíme.

Budte za každou cenu upřímní k nadřízeným, tvrdí k sobě a věrní naší zemi. Naše práce nikdy nekončí.

Mým cílem nebylo být oblíbený, mým cílem bylo nemalovat věci na růžovo. Z armády odejdu s čistým svědomím, že jsem armádu i veřejnost informoval pravdivě.

Naši spojenci kladou důraz na naplnění cílů výstavby schopností a říkají jasně, že ten, kdo je neplní, v kolektivní obraně nevytváří riziko sobě, ale přenáší ho na všechny ostatní.

Skončila éra bezstarostnosti a iluze, že bezpečnost je zadarmo. Armáda ČR přestala předstírat, že je vše v pořádku, a začala se připravovat na nehorší možný scénář.

Jako voják vám musím říct, že nic není dražší než armáda, která je polovičatá a nefunkční. Taková krizi nezabrání a v krizi vás neochrání – jen v ní utopíte peníze bez výsledku.

Chci, abychom si všichni uvědomili a připomínali si důležitost naší služby. A chci, abychom ji všichni vnímali stejně. Být vojákem není zaměstnání. Je to služba a je to poslání.

Věnovali jsme značné úsilí na stabilizaci a rozvoj personálu a pokračovali v modernizaci a výstavbě schopností naší armády.

Role nás vojáků je poskytovat našim politickým lídrům naprosto upřímné a nezkrácené vojenské doporučení, a je na nich, jak s ním naloží. Slova „upřímné“ a „nezkrácené“ jsou klíčová. Děkuji vám všem za vaši službu. Jsem na vás všechny vojáky Armády České republiky neustále hrdý.

Zdroj: mo.gov.cz a FB AČR, foto: Jan Schejbal a jd

TŘI TÝDNY – DVANÁCT NÁROČNÝCH MISÍ

Už čtyřmi veliteli mise (Mission Commander) se může pochlubit 21. základna taktického letectva Čáslav. Před dvěma lety v náročné prověrce programu Tactical Leadership Programme (TLP) uspěli první dva, letos v únoru se k nim po zvládnutí náročného cvičení ve Španělsku přidali další. V případě ozbrojeného konfliktu mohou tyto certifikovaní piloti převzít odpovědnost za vedení mezinárodních vzdušných operací NATO.

„Role velitele mise patří k těm nejzodpovědnějším v rámci leteckých operací. Nejde o jednotlivce, který by vše plánoval sám – plánování je výsledkem týmové spolupráce. Mission Commander však celý proces koordinuje, propojuje dílčí činnosti a na základě svých zkušeností rozhoduje o konečné podobě mise. Právě tato schopnost byla jedním z klíčových kritérií hodnocení,“ vysvětluje jeden z úspěšných absolventů.

Špičkový výcvik v mezinárodním prostředí

Tactical Leadership Programme patří mezi nejintenzivnější alianční výcviky a probíhá několikrát ročně. Účastní se ho desítky letounů

z různých evropských zemí a hlavní náplní jsou komplexní kombinované letecké operace (COMAO). Do cvičení se pravidelně zapojují také letouny včasné výstrahy AWACS a široké spektrum bojových strojů – od Eurofighterů přes Rafale až po F-16 nebo F-18. Do cvičení se letos zapojilo přibližně 650 osob, z Čáslavi dorazily zhruba tři desítky příslušníků letáctví a technického personálu a tři letouny JAS-39 Gripen.

I tentokrát se vzlétalo ze základny Albacete Los Llanos na jihovýchodě Španělska. Na tři týdny organizátoři naplánovali celkem 12 náročných misí, letecký program ale narušilo extrémně nepříznivé počasí. „Naštěstí pro tyto případy disponuje TLP robustním simulačním

centrem, které je při nemožnosti reálného letu využito jako záložní řešení,“ dodává.

Jeden den na vše: plán, let i vyhodnocení

Hlavním smyslem kurzu je procvičit plánování a řízení složitých operací ve velmi krátkém čase. Oproti jiným cvičením, kde se vše připravuje jeden den a létá druhý, je zde celý proces – od zadání úkolu přes jeho provedení až po detailní rozbor – stlačen do jediného dne. To klade mimořádné nároky nejen na odbornost, ale i na psychickou odolnost účastníků. „Každý den začínal časně ráno vydáním operačního rozkazu. Instruktóři následně určili velitele konkrétní mise a vedoucí jednotlivých

částí. Během několika hodin musel vzniknout detailní plán zahrnující desítky letounů různých typů, pozemní jednotky i bezpilotní prostředky. Každý prvek měl přesně stanovenou roli a časovou osu,“ popisuje jeden z českých pilotů.

Během dvou týdnů letové části kurzu strávili čeští piloti ve vzduchu přibližně třicet hodin, přičemž samotný let trval v průměru necelé dvě hodiny. Obtížnost misí se postupně zvyšovala a žádná se neopakovala – organizátoři vždy přidali nový prvek, který vyžadoval jiný přístup a jiné řešení.

Klíčem je porozumění

Zásadním faktorem úspěchu byla podle čáslavských vojáků komunikace. Vše probíhalo v angličtině a pod značným časovým i psychickým tlakem. Rozdílná jazyková

úroveň účastníků z různých zemí zvyšovala riziko nedorozumění, a proto bylo nutné si každou informaci důsledně ověřovat.

Mise byly komunikačně mimořádně náročné také proto, že se jednotlivé události často prolínaly a každé rozhodnutí mělo přímý dopad na další průběh operace. Účastníci se museli připravit nejen na plánovaný scénář, ale i na celou řadu možných nečekaných situací. I v případech, kdy se nepodařilo splnit úkoly stoprocentně, přinesly detailní rozbor a zpětná vazba cenné zkušenosti pro další praxi.

Český kontingent

Cvičení podle velení 21. základny taktického letectva představovalo náročnou zkušenost jak po stránce odborné, tak organizační. „Prověřilo připravenost personálu i techniky,

schopnost improvizace i týmovou soudržnost v podmínkách, které byly místy skutečně extrémní,“ doplňuje další z pilotů.

V neposlední řadě je cvičení samotné velmi důležité pro rozvoj letky. „Snažíme se předávat zkušenosti získané v mezinárodním prostředí a upravovat národní postupy tak, abychom byli co nejblíže mezinárodním standardům, zjednodušila se tak naše integrace a aby i další naši následovníci uspěli při získávání kvalifikace MC.“

Čeští vojáci opět předvedli vysokou míru profesionalitu a odborné kvality. „Byli jsme chváleni za komplexní podporu pilotů, jazykovou vybavenost a šetrný přístup technického personálu k životnímu prostředí. České letouny také provedly všechny plánované lety, a to bez jediné technické závady,“ vyzdvihl.

A FAKTA

Program TLP sdružuje 12 států NATO a jeho cílem je zvyšovat efektivitu vzdušných sil zejména v oblasti taktického velení. Přestože Česká republika není jeho plnoprávným členem, její letecký personál se těchto cvičení účastní pravidelně a dlouhodobě si v mezinárodním srovnání udržuje velmi dobré jméno.

Text: Nelli Křišťanová, foto: 21. zTL Čáslav

NOVÉ BATOHY MÍŘÍ K JEDNOTKÁM

Velitelství pozemních sil pokračuje ve vybavování svých jednotek moderními tlumoky vzoru 2016, které jsou určeny pro každodenní použití v různých klimatických i terénních podmínkách. Akce představuje součást rozsáhlejší modernizace osobní výstroje vojáků pozemních sil a dalšího materiálu pro potřeby výcviku i operační činnosti. Dočkají se ale i další jednotky. V tomto roce armáda převezme minimálně 10 000 batohů ve dvou velikostech.

V rámci prvních dodávek již byly nové batohy předány například Velitelství 4. brigády rychlého nasazení a jejím podřízeným útvarům, následně také 7. mechanizované brigádě či 102. průzkumnému praporu. V řádu stovek kusů putují batohy i k dalším útvarům včetně speciálních sil, vyškovského výcvikového střediska a Vojenské policie.

Aktuálně se prostřednictvím skladů vydává přes 10 000 batohů, které vojáci obdrželi nebo je právě dostávají k užívání. Na přelomu roku je plánována další rozsáhlá várka materiálu – opět zhruba 10 000 batohů, která má přijít od dodavatele a významně doplnit zásoby výstroje armády.

Batohy s „jednačtyřicítkou“ v terénu

Nové tlumoky nabízejí vylepšené ergonomické řešení se zaměřením na odolnost a komfort nositele. Kromě klasických variant o objemu 40 litrů je k dispozici i větší typ s minimálně 75litrovým prostorem pro vybavení. Batohy jsou navrženy tak, aby byly kompatibilní

s ostatní výzbrojí a další výstrojí a umožnily vojákům efektivnější přenášení zátěže i během náročných přesunů či výcviku. I k tomu slouží MOLLE/PALS vazba a chybět nebudou ani převleky tlumoků včetně nepromokavého, zimního a maskovacího ve vzoru AČR pouštním, které zvyšují ochranné i maskovací vlastnosti batohu v různých prostředích. Zavádění tlumoků do výstroje probíhá postupně napříč celou armádou, aby byla zajištěna co nejrychlejší obměna dosluhujícího materiálu a současně posílena mobilita a připravenost jednotlivých jednotek. Nová výstroj si mezi vojáky rychle získává pozitivní ohlasy. Vojáci si batohy podle prvních zkušeností velmi pochvalují, a to především z hlediska ergonomie, rozložení hmotnosti a odolnosti materiálu. V nedávné době navíc prošly tlumoky ostrou prověrkou při intenzivním výcviku 41. mechanizovaného praporu, kde obstály v náročných polních podmínkách bez závad.

Text: Michal Voska a mjr. Richard Maňásek,
foto: Zbyněk Reitspies

PREMIÉRA V ČESKÉ ARMÁDĚ – AIRBUS JAKO LÉTAJÍCÍ LABORATOŘ

Letouny Airbus A319 CJ 24, základny dopravního letectva Praha-Kbely se mění v létající laboratoře. Armáda České republiky na jejich palubách v únoru 2026 zahájila historicky první přímé měření ionizujícího záření, které umožní lépe chránit posádky a získat unikátní data o vlivu vesmírného počasí během letu. Projekt vznikl ve spolupráci s Ústavem jaderné fyziky Akademie věd ČR (ÚJF), jenž Armádě ČR zapůjčil palubní dozimetry AIRDOS04.

Klíčem k realizaci projektu byla dlouhodobá aktivní účast Armády ČR v Military Space Weather Panel NATO (MILSWx), aliančním panelu zaměřeném na sdílení dat a produktů v oblasti vesmírného počasí.

Právě v tomto prostředí vznikla myšlenka přenést měření z teoretických modelů přímo do letadel. Projekt iniciovali bývalá předsedkyně panelu MILSWx kapitánka Renáta Másílková z 21. základny taktického letectva Čáslav a major Michal Pokorný, z velitelství HQ JFC Brunssum. Ti navázali spolupráci s ÚJF, konkrétně se skupinou dozimetrie vedenou Ondřejem Plocem. Díky této spolupráci byly do dvou letounů A319 CJ instalovány dozimetry

AIRDOS04, které umožňují přímé a dlouhodobé sledování radiačního pozadí během skutečných letů.

Co je to vesmírné počasí a proč je důležité?

Vesmírné počasí (Space Weather, SWx) lze popsat jako vyzařování energie, nejčastěji ze Slunce, které směřuje k planetě Zemi a svými vlastnostmi může negativně ovlivňovat fungování moderních technologií, případně je i poškozovat, stejně jako zdravotní stav biologických systémů na Zemi. Moderní technologie představují neodmyslitelnou součást každodenního života. Jsme závislí jak na

vesmírném segmentu, který zahrnuje například satelity či Mezinárodní vesmírnou stanici, tak na pozemních systémech, mezi něž patří vybrané typy telekomunikačních sítí a elektrické rozvodné soustavy. Vesmírná i pozemní technika se tak stala nedílnou součástí kritické infrastruktury.

Právě technologie, které naši společnost posouvají kupředu, jsou však zároveň velmi citlivé na působení vnějších vlivů, zejména vesmírného počasí. S rostoucí technickou vyspělostí se proto civilizace v tomto ohledu stává zranitelnější.

Vojenské technologie patří mezi systémy, které jsou vůči dopadům vesmírného

počasí obzvláště citlivé. Zvýšená sluneční aktivita může narušovat funkci satelitních systémů, zejména globálních navigačních systémů a satelitních komunikačních prostředků, což se může projevit zhoršenou přesností navigace, ztrátou spojení nebo omezením situáčního povědomí. Dalším rizikem je negativní vliv na rádiovou komunikaci, kdy ionosférické poruchy mohou způsobovat útlum signálu, rušení nebo úplné výpadky spojení v kritických fázích operací. Zvýšené radiační zatížení během letů ve velkých výškách pak může představovat hrozbu i pro palubní elektroniku letounů, kde v extrémních případech může docházet k degradaci nebo selhání citlivých

elektronických systémů, což podtrhuje význam reálného monitorování radiačního prostředí přímo za letu.

Radiační riziko ve výškách

Ve vysokých letových hladinách už letadla nelétají jen „vzduchem“, ale pohybují se v prostředí ovlivněném vesmírným počasím, především aktivitou Slunce. S každým kilometrem výšky slábne ochranný štít atmosféry a na letouny i jejich posádky tak působí stále více vysokoenergetických částic přicházejících z vesmíru. Intenzita kosmického záření se přitom neustále mění, závisí nejen na výšce letu, ale také na zeměpisné poloze a aktuální

sluneční aktivitě. Tyto částice mohou nejen ohrozit zdraví posádek, ale také narušit elektronické systémy letadla, podobně jako u satelitů. Při silných radiačních bouřích hrozí pilotům a členům posádky zásah škodlivou dávkou záření.

Ionizující záření může mít zásadní vliv na lidské zdraví. Častá expozice může poškodit DNA buněk, což při vysokých dávkách vede k trvalým mutacím a zvyšuje riziko rakoviny. Při nízkých dávkách nebo působení částic s nižší energií má však organismus možnost DNA opravovat.

Evropské a mezinárodní normy (EASA, NASA) stanovují jasné limity: běžná populace nesmí

překročit dávku 1 mSv/rok, zatímco letecký personál má limit 6 mSv/rok. Přesné měření radiační zátěže je proto klíčovým preventivním nástrojem ochrany zdraví.

Povinnost znát radiační dávku

Měření není pouze vědeckým experimentem, ale i odpovědí na jasné legislativní požadavky. Podle atomového zákona č. 263/2016 Sb. a související vyhlášky č. 422/2016 Sb. jsou paluby letadel ve výškách nad 8000 metrů považovány za pracoviště se zvýšenou radiační zátěží. Létající personál proto musí svou radiační dávku znát a evidovat. Dosud byla expozice posádek kbelské letky stanovována pomocí matematických modelů. Od letošního roku se situace zásadně mění. Každý pilot má k dispozici svou reálně naměřenou roční dávku, kterou odborně vyhodnocuje Ústav jaderné fyziky AV ČR. Tento krok posouvá standardy ochrany posádek v AČR na historicky novou úroveň.

Přínos pro piloty i medicínu

„Měření přináší pilotům a provozovateli možnost zpřesnit výpočet radiační dávky, kterou každoročně sledujeme v rámci radiační ochrany. Posádky letadel patří mezi pracovníky s nejvyššími profesními dávkami záření – srovnatelně například se zdravotníky pracujícími s radiologickými přístroji, a proto podléhají

povinnému monitorování,“ vysvětluje Ondřej Ploc z Ústavu jaderné fyziky. „Naměřená data mají význam i pro vojenskou a leteckou medicínu. Lékařům umožňují dlouhodobě sledovat zátěž personálu, vyhodnocovat zdravotní rizika a navrhovat cílená preventivní opatření.“

Ověření modelů a přínos pro NATO

Projekt má výrazný vědecký i mezinárodní rozměr. Reálná měření z vojenských letounů slouží k verifikaci existujících radiačních modelů, které jsou využívány v civilním i vojenském letectví. Oblast vesmírného počasí je přitom nedílnou součástí konceptu Space Domain Awareness (SDA), jehož cílem je komplexní přehled o dění ve vesmírném prostředí a jeho dopadech na pozemní, vzdušné i kosmické systémy. Plnění úkolů v oblasti SWx tak přímo přispívá k naplňování schopností SDA, které jsou klíčové pro bezpečné a efektivní vedení operací.

„Očekáváme, že díky přímému měření budeme moci experimentálně ověřit modelové výpočty, zpřesnit odhadované dávky a identifikovat radiačně významné letové situace, například během slunečních bouří. Měření přímo na palubě letadla jsou v tomto směru unikátní,“ konstatuje doktor Ploc. Získaná data budou zároveň sdílena v rámci Military Space Weather Panel NATO, čímž přispějí k posílení situačního povědomí Aliance

v oblasti vesmírného počasí, zvýšení bezpečnosti letového provozu a kvalitnějšímu plánování operací.

Malé zařízení, velký význam

Dozimetr AIRDOS04 je moderní, plně automatizované zařízení vyvinuté ve spolupráci ÚJF a české firmy Universal Scientific Technologies, s. r. o. Přístroj nezasahuje do systémů letounu, nevyžaduje žádnou obsluhu a je napájen běžnou USB zásuvkou. Přesto dokáže nepřetržitě měřit reálnou radiační expozici posádek, poskytuje přesná data pro ochranu pilotů a podporuje vědecký výzkum vesmírného počasí.

Spolupráce, která má smysl

Projekt měření radiace na palubách letounů A319 CJ je ukázkou efektivní spolupráce Armády ČR, akademické sféry a aliančních struktur. Bezplatné zapůjčení přístrojů umožnilo realizaci projektu s minimálními náklady a maximálním přínosem.

Zdánlivě nenápadná měření tak získávají strategický význam – chrání zdraví jednotlivců, posilují bezpečnost leteckého provozu a přispívají k rozvoji moderních schopností Armády ČR i jejích spojenců. Tato spolupráce zároveň představuje konkrétní příspěvek ke zvyšování schopností AČR a NATO ve vedení multidoménových operací, neboť využití získaných dat napříč jednotlivými doménami posiluje odolnost sil, podporuje koordinaci mezi aktéry a přispívá k efektivnějšímu plánování a vedení operací v dynamickém operačním prostředí.

Text: kpt. Renáta Másilková,
foto: Jan Kouba a 24. zDL Kbely

SESKOK Z LETADLA JE JAKO DROGA VĚDĚL JSEM, ŽE TO BUDU CHTÍT PROŽÍT ZNOVU

Generace na padácích: 40 let ve výsadkových a průzkumných jednotkách ČSLA a AČR. Tak se jmenuje vzpomínková kniha o životě, výcviku i mentalitě výsadkářů od poloviny padesátých let do roku 1998, která pochází z pera respektovaného velitele, výsadkáře a hrdého nositele červeného baretu Petra Čejky „Čejena“, podplukovníka ve výslužbě (v. v.). Před zraky kamarádů, velitelů a současných příslušníků Armády České republiky pokřtil její již druhé vydání 19. února v Táboře. V posádkovém městě, kde strávil osm let v uniformě jako profesionál. Ani po třiceti letech v důchodu na něj jeho podřízení nezapomněli. Naopak. Přestože nikdy nepatřil mezi známé generály, byl instruktorem – praktikem, v armádním prostředí je stále považovaný za vzor mezi veliteli.

V prvním patře nově otevřeného Komunitního centra pro válečné veterány v Táboře sedí u stolu nenápadný muž v kostkované vestě. Klidně vyčkává, jen pohledem občas sklouzne ke dveřím, jimiž postupně přicházejí hosté a po pozdravu, kde nechybí čestné oslovení náčelníku, se usazují na židlích v sále. Někteří v maskáčích, jiní ve slavnostních uniformách. Mnoha z nich kdysi velel. S dalšími stál ve dveřích letadla nebo sdílel tvrdý výcvik na zemi. Všechny bez rozdílu spojuje řada nejen pracovních zkušeností a vzpomínek.

Pětaosmdesátiletý podplukovník ve výslužbě Petr Čejka – pro přátele jednoduše „Čejen“ – patří k výrazným osobnostem československých a později českých výsadkových jednotek. Nesmazatelnou stopu zanechal u tehdejšího 4. průzkumného praporu v Táboře a významnou měrou se podepsal i pod vznikem útvaru v Chrudimi. Právě tam dal základy 4. brigádě rychlého nasazení a výsadkovému pluku. Vychoval generace výsadkářů a pro mnohé vojáky zůstává dodnes symbolem náročnosti, profesionality a osobního příkladu.

Do posádkového města se vrátil po dvaadvaceti letech. Tentokrát jako autor. Před vojáky několika generací pokřtil druhé vydání knihy *Generace na padácích: 40 let ve výsadkových a průzkumných jednotkách ČSLA a AČR*, kterou vydalo Ministerstvo obrany ČR – Vojenský historický ústav Praha. Mezi padesátkou hostů nechyběl nově jmenovaný velitel teritoriálních sil brigádní generál Petr Svoboda,

zástupce náčelníka Vojenské policie brigádní generál Pavel Huták, velitel Velitelství Vojenské policie Tábor plukovník gšt. Jan Ševčík, velitel 42. mechanizovaného praporu „Svato-václavský“ podplukovník Jan Slepánek či praporčík Pavel Houdek ze stejného útvaru.

„Knížka vlastně vznikla úplnou náhodou. Tehdejší kapitán Aleš Opaťa, dnes armádní generál a bývalý náčelník Generálního štábu AČR, byl mým posledním podřízeným v Chrudimi a po mně nejpravděpodobnějším dalším náčelníkem výsadkové přípravy brigády. Za chodu se ode mě učil vše od přípravy vojáků na cvičení až po seskoky padákem. Sloužili jsme spolu dva roky a za tu dobu mi několikrát řekl, abych své vzpomínky sepsal. Domníval se, že reálné zkušenosti na papíře jsou mnohem účelnější a efektivnější než ty sdílené. Nejdříve jsem je psal po troškách na internet. Byl jsem sám překvapený, jaký to mělo úspěch. A tak jsem pokračoval online a teprve posléze šel text do tisku“, popsal podplukovník v. v. Čejka zrod nevšední publikace, o níž je mezi vojáky nepředstavitelný zájem. První vydání z roku 2024 vyšlo v nákladu 1 000 kusů a během několika dnů bylo rozebráno.

Petr Čejka na bezmála čtyři sta stránkách dokonale popisuje začátky budování jednotek hloubkového průzkumu, tedy armádní elity – nejlepší z nejlepších, a výsadkových jednotek. Historická fakta oživují skutečné příběhy, a to nejen ty prožité hlavním hrdinou celé knihy, tedy autorem, ale také jeho vrstevníky a dalšími kolegy. Vyprávění zahrnuje pohled vojáka

a později poddůstojníka základní služby i pohled důstojníka, který prošel přípravou ve škole důstojníků. Nechybí ani vzpomínky důstojníků, kteří sloužili u výsadkářů a poté se stali vysokými důstojníky zpravodajské služby.

„Mezi výsadkáři jsem prožil podstatnou část vojenské kariéry. Málokde zažijete takovou touhu uspět. Platí zde pravidlo: výsadkové jednotky velitel řídí zepředu a ne z teplé kanceláře. A toho všeho byl Petr Čejka ztělesněním. Ve výcviku byl neskutečně přísný a náročný. Na vlastní oči jsem ale také viděl, že měl ke každému stejný přístup a nedělal žádné rozdíly v hodnostech. Ani padák tyhle rozdíly nedělal“, stojí v úvodních slovech knihy, kterých se ujal generál Opaťa. Přestože on sám ve svých počátcích prošel seskoky ve Svazarmu a také na střední škole, vzpomíná mimo jiné na to, jak je podplukovník Čejka vůbec nepočítal a musel začít od nuly jako ostatní. „Brzy jsem pochopil, že mě to uvedlo do systému a řádu vojenské přípravy“, ocenil generál Opaťa s tím, že jeho přístup všem vojákům perfektně vštěpoval ducha výsadkářské jednotky.

O seskocích hovoří podplukovník Čejka jako o droze. Kdo jednou začne, už nepřestane. Svůj první seskok uskutečnil ještě před maturitou v 17 letech. Ještě coby patnáctiletý žák jedenáctiletky v roce 1956 chodil ze zvědavosti okukovat výsadkářský výcvik aeroklubu na letišti ve Dvoře Králové. „Před bývalými spolužáky mě nenapadlo nic chytřejšího, než se mezi cvičící virtuálně „zařadit“. Barvitě jsem líčil, jak se připravuji a jak zanedlouho

Brigádní generál Petr Svoboda a brigádní generál Pavel Huták křtí knihu *Generace na padácích* nealkoholickým pivem (zleva).

Návštěvníci křtu brigádní generál Petr Svoboda, brigádní generál Pavel Huták, plukovník gšt. Jan Ševčík, podplukovník Jan Slepánek, praporčík Pavel Houdek (zleva)

uskutečným svůj první seskok. Při cestě domů z Frýdlantu v Čechách, kam jsem jezdil na kole na letní prázdniny, mi při zdolávání kopců několikrát zahryzalo svědomí, docházely mi nejen fyzické síly, ale také fakt, že jsem udělal obrovskou chybu, která mě na chvíli vynesla na pomyslné výsluní obdivu," píše Petr Čejka. Představa, že v případě prozrazení bude jen chlubilkem a kamarádům pro smích, u něj vyvolala rozhodnutí, že výsadkářský výcvik stůj co stůj absolvuje. A tak se také stalo. Nastoupil do Svazarmu, kde se na svůj slib připravoval dva roky. K prvnímu seskoku nastoupil po obědě na Velikonoční pondělí v roce 1958. Z původních čtyřia dvacet mladých účastníků výsadkářské přípravy zůstali jen čtyři. „Moji rodiče sice věděli, že chodím do Svazarmu, ale první seskok z letadla jsem jim zatajil. Dokonce jsem zfalšoval jejich podpisy pod požadovaný písemný souhlas rodičů. Na korbě auta, které nás vezlo na letiště, jsme si zabalili hlavní, ostrý padák PD-47 a dostali přidělený zabalený záložní PZ-47," popisoval v komunitním centru. Do výšin je vynesl staříčky trofejní americký kurýrní a pozorovací hornoplošník Fairchild. Netajil se také tím, že první seskok provázal strach. Ten ale nakonec po úspěšném otevření padáku zůstal nahoře v letadle. „Tehdy jsem si uvědomil, že to určitě nebylo naposled. Že

to budu chtít prožít znovu a znovu, několi-krát, mnohokrát. Stal jsem se výsadkářem na celý život.“ Lásce a obdivu k seskokům naučil nejednu generaci. Ne vždy ale byla dobrá situace a vhodné podmínky – někdy chyběly padáky, nebyly letové hodiny a seskokům nebyli nakloněni ani tehdejší generálové. Jak to ale tak bývá, pocity vítězství a úspěchů někdy vystřídají nešťastné události. Za čtyřicet let Petr Čejka zažil osm případů seskoků se smutných koncem. „Jako velitel máte zkušenosti a celý průběh seskoku prožíváte dvakrát – za sebe i za vojáky. Vedete je, odpovídáte za ně a jako instruktor jste na místě, abyste jim pomáhal. Největší hrůza je, když se vám při výcviku zabije chlap a vy pak balíte jeho padák. Mnohem horší je to ale potom říct jeho rodičům. Pro každého je to poučení na celý život, a pak si vážíte toho, co děláte," dodal Čejka, jehož opravdová vojenská kariéra začala povolávacím rozkazem 27. září 1958. Na konci října pak nastoupil na vojenský útvar 1103 Janovice nad Úhlavou. Mimo kapitol Jak jsem šel na vojnu, První dny v Janovicích stojí za přečtení i další – Dva roky ve Vyškově, Zařazení u výsadkových jednotek, Jak jsme cvičili v zimě, Srpen 1968, Loučení s Prostějovem, Přistání v Jindřichově Hradci či První dny v Táboře. Velice cenné jsou i vzpomínky autorových kamarádů.

ŽIVOTOPIS PODPLUKOVNÍKA V. V. PETRA ČEJKY

- Narodil se v roce 1941.
- Sloužil jako výsadkář u výsadkových a průzkumných jednotek ČSLA (Československá lidová armáda).
- V roce 1973 byl velitelem 4. výsadkové průzkumné roty Závodů úderných.
- Od roku 1976 působil jako velitel roty hloubkového průzkumu ve 4. průzkumném praporu (na jeho tradici navazuje dnešní 43. výsadkový pluk).
- Zastával funkci náčelníka výsadkové přípravy, tedy člověka, který odpovídal za výcvik seskoků a přípravu výsadkářů.
- V roce 1996 ukončil aktivní službu.
- Po odchodu do zálohy se stal předsedou Klubu výsadkových veteránů v Jindřichově Hradci.

Vzpomínky kamarádů

Jiří Bendák vzpomínal na to, jak se stal z průzkumníka průzkumníkem výsadkářem. Začínal jako velitel průzkumné čety a krátce nato, v červenci 1962, ho čekalo třítydenní odvezení. „Byl jsem vyslán do 1. výsadkového výcvikového střediska v Luštěnicích k přeškolení na výsadkáře. Výcvik byl jednoduchý – především výsadková příprava. Souběžně jsme absolvovali výcvik na zařízeních výsadkového cvičiště a na trenažérech všeho druhu. Začínali jsme na můstcích, trénovali dopady na pevně spojená chodidla a vyzkoušeli i padákovou houpačku. Příprava obsahovala i nauku o padácích. Museli jsme zvládnout tři typy padáků – hlavní, záložní a nákladní. A tak jsme denně cvičili na výsadkovém cvičišti, na trenažérech, na dráze a balili padáky donekonečna. Dneska už výsadkové balony neexistují. Pozitivní byla ale ještě jedna věc. Na ploše letiště měl stolec důstojník finančního oddělení a ten mi za základní seskok ihned proplatil 40 Kčs. Podle předpisu byl všem výkonným výsadkářům každý seskok proplacen. A to podle druhu seskoku. Čím složitější, tím víc korunek člověk dostal. Já jsem si prvním oficiálním vojenským seskokem, který byl typu BS – balon seznamovací, vydělal na celý jednoměsíční nájem privátního pokojíku v Hradišti.“ Jan Bada, velitel hloubkového průzkumu, prošel školou důstojníků v záloze v Kroměříži. Po ukončení nastoupil do posádky Jindřichův Hradec a u 4. průzkumného praporu sloužil v letech 1967/1968. Do knihy vložil mimo jiné vzpomínku na stravování: „V útvaru nebylo možné vařit kaloricky náročnější jídlo mimo běžně vařenou stravu pro většinu příslušníků útvaru. Dostávali jsme proto tzv. svačiny (slazené kondenzované mléko, tatranky, salám, sýr...) na dorovnání energie, kterou jsme vydávali při poměrně fyzicky náročném výcviku. Jen pro ilustraci – na vojnu jsem šel se 64 kg a s těmi jsem se také vrátil. Říká se, že výsadkáři jsou jediný druh vojska, který mezi sebou udržuje kontakty a přátelství. Když si člověk sáhl na dno svých sil, velmi dobře poznal, co je to pomoci druhému nebo přijmout pomoc od druhého. Proto na takové chvíle nikdy nezapomínají a táhne je to zpět.“

Text a foto: Lucie Růžková

Generálové Petr Svoboda a Pavel Huták s podplukovníkem v.v. Petrem Čejkou

Podplukovník Petr Čejka se podepisuje do knihy bývalým kolegům a známým z Armády ČR.

SRDEČNÍ ZÁLEŽITOST

JMÉNEM PANDUR

Technici ze 42. mechanizovaného praporu odhalují, jak je těžké řídit kolová bojová vozidla pěchoty Pandur II 8x8 CZ (KBVP), co na nich obdivují a jaká inovace by jim prospěla. Znájí je do posledního detailu. Hned vědí, co jim chybí, ale také vyzdvihují jejich přednosti. Mluví o nich tak, jako by dvacetitunové kolosy měly duši. Tato vozidla přirostla rotmistru Martinu Krajíčkovi i rotnému Ladislavu Novotnému ze 42. mechanizovaného praporu „Svatováclavského“ v Táboře k srdci. Aby ne, když je provázejí téměř celou vojenskou kariéru.

„Fascinuje mě na nich propojení různých technologií. Rád poznávám, jak konstruktér při sestavování uvažoval,“ říká Martin Krajíček, zástupce velitele čtyř oprav techniky. Předností vozidla, zejména v kritických situacích, oceňuje i velitel družstva oprav výzbroje Ladislav Novotný. „Při dodržování řádné údržby je zbraňová stanice RCWS30 poměrně spolehlivá a vyniká svou přesností. Vždy se snažíme veškeré závady řešit vlastními silami, i když se jedná o závady pro vyšší stupeň oprav. Tento přístup zvyšuje technickou odbornost tábořské čtyř oprav, a tím snižuje výskyt poruch při užívání vozidla. Prapor se tak stává samostatnějším i při složitějších opravách,“ tvrdí Novotný. Jakmile vejdou do opravárenské dílny 42. mechanizovaného praporu v Táboře, okamžitě se rozzáří. Jejich nálada ostře kontrastuje se zamračeným a mrazivým počasím, které panuje za okny jejich pracoviště. „Tak to jsou naše mašiny,“ prohodí rotmistr Martin Krajíček a z jeho hlasu je znát, že na svoji práci je

patříčně hrdý. „Jen na ně vylézt chce trochu cviku. Vždyť měří téměř čtyři metry, pojdte si zkusit se dostat nahoru,“ vybízí rotný Ladislav Novotný. A má pravdu, vydrápat se jen na místo řidiče není snadné, a i když v dílně není velké teplo, člověk se zapotí, pokud chce kolos zdotat. „Nohu dejte sem, tady se přidržte rukou, ať nespadnete, a teď se musíte vzepřít,“ radí Novotný.

Pozor na zatáčky!

Ani ovládání obrněnce není snadné. Pokud není řidič v zatáčce obezřetný, převrátí se s ním. „Už se mi to také povedlo,“ přiznává zástupce velitele čtyř oprav techniky rotmistr Martin Krajíček, který s KBVP naježdil šest tisíc kilometrů, když jako technik na cvičení suploval řidiče. Je tedy jízda s obrem a věží riziková? „Je absurdní se domnívat, že panduru v každé ostřejší zatáčce hrozí nehoda. Tak velký klopový efekt u něj zase není,“ vyvrací Krajíček. Vozidlo má poměrně velký rozchod, a i když je

velké, měří čtyři metry, tak je celkem stabilní. „Ale samozřejmě, pokud vyjedete ze silnice do příkopu, který je hlubší, tak se převrátíte, což se stalo už několikrát. Každopádně musíte být obezřetní,“ upozorňuje Krajíček. Kvůli několika nehodám z minulosti byla zesílena bezpečnostní opatření. Při transportu po komunikacích nesedí roj vzadu a k přepravě využívá jiné prostředky. V panduru je při přesunech jen řidič a za ním v poklopu velitel vozu. „Ten pomáhá řidiči hlídat pravý okraj vozidla, neboť tady má řidič omezený výhled a v kritických místech mu pomáhá s orientací,“ doplňuje Novotný. Oba technici přiznávají, že řidič při dlouhých přesunech na pozemních komunikacích ve ztížených klimatických podmínkách trpí. V pochodové poloze není nikterak chráněn. „Když jedeme 750 kilometrů na cvičení do Německa, tak se často stává, že na trase prší. A udržet pozornost v chladu, kdy máte vodu v očích i na brýlích, není snadné,“ přibližuje Krajíček,

který je s pandury sžitý od roku 2011, kdy se zaváděly do Armády ČR. Jako jeden z prvních absolvoval kurz. Obrněnce předváděl na Bahnech, v minulosti plnil roli řidiče vozidla. Stát se řidičem kolového obrněného transportéru Pandur II 8x8 CZ vyžaduje náročný výcvik. Všeobecně trvá zhruba měsíc. V rámci kurzu si řidiči musejí osvojit nejen rozměry, ale navyknout si na setrvačnost vozidla, protože dokáže vyvinout poměrně velkou rychlost, a to až 100 kilometrů v hodině. „Při takové rychlosti musí mít na paměti, že dvacetitunové vozidlo nezastaví na 50 metrech,“ zdvihá Krajíček varovně prst. I jízda v terénu má svá specifika. Pokud se vyskytnou boční náklony a jsou snižené adhezní podmínky, má vozidlo tendenci se svést do boku. „Tyto věci je nutné si zautomatizovat. Řidič musí vozidlo stoprocentně ovládat i s ohledem na fakt, že vzadu veze příslušníky roje a ve stísněném prostoru, kde se proti sobě dotýkají kolena, je nesmí ohrozit,“ upozorňuje Krajíček.

Roj po zastavení chrání obrněnce

Aby řidič i osádka fungovaly na sto procent, musí minimálně čtyřikrát do roka absolvovat výcvik. A jaká činnost se při něm trénuje nejvíce, co je pro ovládání panduru klíčové? „Jednoznačně se jedná o střeleckou a řidičskou přípravu,“ tvrdí Krajíček. Program cvičení obsahuje i střelecké týdny. „A je potřeba podotknout, že jak řidičská, tak střelecká část se u KBVP Pandur provádí ve dne i v noci,“ doplňuje Novotný. Družstvo KBVP se skládá z devíti vojáků, tři z nich zůstávají na stroji, a to velitel, řidič a střelec-operátor. Ostatní z panduru sesedají a vedou bojovou činnost. „Roj po zastavení opouští vozidlo a pokračuje v plnění zadaného úkolu. Vozidlo v tuto chvíli podporuje sesednutý pěší prvek na dálku, a to díky svému přesnému kanonu,“ podotýká Novotný. „Roj je součástí mechanizovaného družstva,“ připomíná Novotný. V jeho čele stojí velitel družstva, pod sebou má velitele osádky, střelce-operátora a řidiče. Velitel družstva je součástí šestice vojáků, která po zastavení opouští vozidlo a společně s pěticí v terénu plní úkoly.

Aby se voják stal velitelem osádky vozidla KBVP, musí absolvovat kurz střelce-operátora zbraňové stanice RCWS-30. „Podobně jako střelec-operátor plně ovládá celou zbraňovou stanici včetně střelby. Jediný rozdíl mezi ním a střelcem operátorem je, že nemůže odpálit protitankovou řízenou střelu Spike LR. Tu ovládá ze svého stanoviště jedině střelec-operátor,“ nastiňuje Novotný. V režimu Hunter Killer může velitel osádky převzít kompletní ovládání zbraňové stanice na svou stranu. „Standardně se tak neděje, ale ta možnost opravdu existuje,“ potvrzuje expert na výzbroj. K běžným povinnostem velitele osádky patří pozorovat bojiště a vyhledávat cíle. „Střelec-operátor pracuje na likvidaci určeného cíle. A velitel osádky mu určuje priority, pozoruje dál bojiště, vyhledává cíle,“ vysvětluje Novotný.

Špičková automatická převodovka

Během výcviku se vozidlo využívá především pro přesun vojáků. Kdo v něm ale tráví nejvíce času, jsou spojaři. „Celý výcvik, třeba 14 dní v kuse, 24 hodin, absolvují ve vozidle. Neustále totiž obsluhují radiostanice a datové komunikační zařízení. V panduru tak jsou po celou dobu výcviku,“ říká Krajíček. I po letech ho obrněnci překvapují. „Zabývám se technikou v armádě téměř 27 let, ale stejně mě na panduru fascinuje propojení různých technologií. Vytáhnete powerpack a podíváte se na něj očima strojaře nebo konstruktéra, který se podílel na výrobě motoru či převodovky, a vidíte, jak uvažoval, když propojil určité díly tak, aby vše fungovalo.“ Powerpack usnadňuje údržbu. V současné době jím už disponuje veškerá západní

technika. Jaký rozdíl oproti východní, která ho neměla! „Vytáhnout dříve například motor u tanku byla šichta na celý den. Powerpack dokážeme v poli vytáhnout do půl hodiny,“ pochvaluje si Krajíček. „Díky němu mají technici všechny díly včetně převodovky jako na dlani,“ zdůrazňuje. Nejvíce jsou řidiči u Panduru II nadšení automatickou převodovkou ZF Ecomat 6, která výrazně usnadňuje ovládání. „Je jednou z věcí, která je na Panduru II špičková. Společně s motorem Cummins ISLe 450 HPCR představuje naprosto spolehlivé odzkoušené agregáty, o nichž lze říct, že jsou bezporuchové,“ pochvaluje si Krajíček. „A je jenom dobře, že se s motorem Cummins počítá také pro nástupce panduru, i když se jedná o jinou řadu, a to ISL 540,“ kvituje Novotný.

Zleva: rotmistr Martin Krajíček a rotný Ladislav Novotný

KBVP PANDUR II 8×8 CZ SE PŘEDSTAVUJE

Jedná se o středně těžkou techniku určenou pro přesun a přímou bojovou podporu mechanizovaného družstva. Zabezpečuje palebnou podporu střelbou z lafetových zbraní z místa, z krátkých zastávek a za jízdy na stojící i pohyblivé cíle v denních i nočních podmínkách a za snížené viditelnosti. Obojživelné vozidlo překonává vodní překážky plavbou bez nutnosti použití přídavných prostředků a vyznačuje se vysokou manévrovatelností, pohyblivostí, průchodností a poskytuje dostatečnou balistickou ochranu osádky a roje. KBVP je schopné vést bojovou činnost proti živé síle, pancéřovým cílům, bezpilotním prostředkům a vrtulníkům. V AČR je osm různých konstrukčních modifikací tohoto vozidla.

ZÁKLADNÍ TECHNICKO-TAKTICKÁ DATA

Výzbroj: hlavní zbraň je automatický kanon MK 44 30 mm, spřažený kulomet M240 ráže 7,62 mm, vrhače dýmových granátů Wegmann, 8 ks ráže 76 mm, protitankové řízené střely Spike LR 2+2, vozidlo disponuje věžovou zbraňovou stanicí Rafael RCWS-30

Šířka: 2,67 m, **výška:** 3,76 m, **délka:** 7,919 m, **hmotnost:** 20 600 kg s osádkou, bez ní 19 000 kg

Maximální rychlost (silnice/plavba): 105/10 km/h, **maximální dojezd:** 700 km, **množství paliva:** 350 l + 27 l mezinádrž, **náklon:** do 30°, **stoupání:** do 35°

Zbraňová stanice je spolehlivá a přesná

Přestože je pandur se zbraňovou stanicí Rafael RCWS-30 schopen nízkoletící a pomalu se pohybující cíl zamknout a změřit laserovým dálkoměrem, odborníci by uvítali, kdyby palba v novější verzi byla efektivnější. „Střelbu lze provádět pomocí sofistikovaného systému řízení palby, ovšem za dodržení některých předpokladů, jako je konstantní rychlost či neměnný směr“ vysvětluje expert na výzbroj Novotný a doplňuje: „Při dodržování řádné údržby je zbraňová stanice RCWS30 poměrně spolehlivá a vyniká svou přesností.“

Opravíme téměř všechno

Čas pokročil a návštěvu končíme tam, kde jsme ji začali, tedy v opravárenské dílně. Servisní tým zde původně dělal opravy na úrovni jedna a dvě. „Jelikož ale máme šikovné mechaniky, tak děláme i složitější opravy na levelu tři. I pandur má své stinné stránky v podobě poruchových nábojů kol, nadměrného opotřebení brzd či gumových prachovek homokinetických kloubů. Opravíme téměř všechno,“ pyšní se Krajíček. Opravdu málokdy se stane, že by porouchaný pandur do tábořské dílny táhl vyprošťovák, anebo by ho

dokonce na podvalu dovezl tahač. „Stovky kilometrů s minimem závad odjeté na zahraničních cvičeních, to je vizitka, že práci děláme dobře, snad se nám bude i do budoucna dařit stejně dobře,“ loučí se Krajíček optimisticky. Na celém týmu je zřejmé, že údržbu pandurů vnímají jako významnou součást své profese.

James Bond? Kdepak!

KBVP evokuje i svět Jamese Bonda, agenta 007, je totiž oboživelníkem jako jeho předchůdce BVP-2. Disponuje prvky na přebrodění vodních překážek. Kdo by čekal vteřinovou přeměnu na plavidlo pomocí jednoho tlačítka, bude zklamán. Jde o zdlouhavý proces, který může zabrat i dva dny. Řidič si zvedne vlnolam vpřed, zadní dva motory hydro-jet přepne do režimu plavby, pomocí joysticku a vystrčené hlavy z nouzového poklopu vozidlo řídí a kormidluje.

V době míru zabere proměna i dva dny. „Během nich probíhá vyvážení, namáčení, utěšňování. Kontrolují se veškeré otvory, zda jimi neprosakuje voda,“ líčí Krajíček. Pandur je nutné opravdu dobře vyvážit, aby nehrozilo zaplavení prostoru vozidla. „Je to důležité, protože řidiče od vodní hladiny kolikrát dělí pouhých 30 centimetrů,“ varuje Krajíček.

„A nouzový příkop pro řidiče je v době plavby otevřený,“ přidává postřeh Novotný. Před vjezdem do toku je nutné mít i určitý počet litrů nafty v nádrži. Při ponoru jsou tři čtvrtiny vozidla pod vodou.

Pokud by se jednalo o bojovou přípravu, na vypáskování i rozložení váhy stačí dvě hodiny a může se jít na vodu. „Abychom překonali vodní tok, musíme mít připravený adekvátní vjezd i výjezd z řečiště,“ tvrdí Krajíček. A pokud není k dispozici, tak jakákoli disproporce na vozidle hraje při výjezdu z vody svou roli. „Obrněnec se špatně nahne, nabere vodu a je problém.“

Pandur je určený i pro boj ve vodě. „Kdysi dávno jsme s BVP dvojkou cvičili násilné překonání vodního toku. U KBVP bychom rovněž dokázali vystřelit a eliminovat protivníka na protějším břehu, ale bylo by důležité, aby nedošlo k dysbalanci vozidla, pokud by se otáčela věž,“ míní Krajíček. Vozidlo je zároveň určené k přebrodění vodní překážky. „Pandur je jednoznačně určený pro překonání větších toků v době válečného stavu, kdy nejsou mosty,“ připomíná Novotný.

Text: Petr Třešňák, foto: por. K. B. a por. René R.

PRIORITY PALBY VOLÍ VELITEL

Palebný systém KBVP se skládá z hlavní zbraně ATK MK 44 30 mm, ze sekundárního spřaženého kulometu FNM 240 ráže 7,62 mm, z protitankové řízené střely Spike LR a disponuje osmi zadýmovacími granáty, které slouží k maskování a vytváření kouřových clon, umožňují zatemnění prostoru před optickým zaměřením nepřítele. Podle čeho se volí užití zbraně? „Rozpoznám-li kontakt s pěchotou nepřítele, používám spřažený kulomet FNM 240, pokud se jedná o pancéřový cíl, použije střelec-operátor kanon MK 44. Pro zasažení tanků nebo vrtulníků ve visu je vhodná protitanková řízená střela Spike LR,“ odhaluje palebnou taktiku velitel družstva oprav výzbroje rotný Novotný. Jaké zbraně se užijí, je na veliteli osádky. Priority musí určit včas a správně. „Rozhodně mě víc zajímá tank v pozadí než pěchota. Až se vypořádám s tankem, mohu řešit něco jiného, třeba živou sílu nepřítele pěchoty.“

SYSTÉM CTIS JEN JAKO KRAJNÍ ŘEŠENÍ

Kolová bojová vozidla pěchoty Pandur II 8x8 CZ jsou vybavena centrálním hustícím systémem CTIS pro případ, kdy vozidlo musí překonávat terén za snížených adhezních podmínek. Řidič má možnost ovládat tlak na všech osmi kolech a může si dohustit či podhustit tlak kdykoliv během jízdy. Celý proces má ale i nevýhody. „Když pneumatiku podhustíte, zvětšíte její plochu. Jakmile se vyboolí, boky pneumatiky se obnaží a v té chvíli se stávají velmi zranitelné, protože jsou z tenké gumy a opravdu stačí sebemenší kámen a gumu prořízne. Proto centrální hustící systém CTIS využíváme jako krajní řešení,“ vysvětluje Krajíček. Po komunikaci se jezdí s pneumatikami nahuštěnými na čtyři atmosféry.

CENTRÁLNÍ LABORATOŘ PHM OPĚT V PROVOZU

Centrální laboratoř pohonných hmot a maziv (CL PHM) v Brně představuje klíčové a nezastupitelné pracoviště v systému kontroly jakosti PHM v resortu Ministerstva obrany. Jako jediné odborné pracoviště tohoto typu v rámci resortu zajišťuje komplexní hodnocení jakosti pohonných hmot, olejů, maziv a dalších provozních kapalin určených pro vojenskou techniku. Rozsahem prováděných zkoušek je laboratoř unikátní nejen v resortu obrany, ale i v rámci celé České republiky – ročně zde proběhne až 3 000 dílčích laboratorních a strojních zkoušek.

„Laboratoř zajišťuje nejen kvalifikaci produktů dodávaných do Armády České republiky, ale také pravidelné hodnocení jakosti nově pořízených i dlouhodobě skladovaných produktů u jednotlivých útvarů. V případě zjištění jakéhokoli narušení jakosti je armáda schopna včas daný produkt stáhnout z oběhu, čímž je významně posílena bezpečnost provozu a prodloužena životnost vojenské techniky,“ uvedla majetková manažerka MU 3.0 podplukovnice Ilona Němcová.

„V květnu 2023 byla zahájena rozsáhlá rekonstrukce objektu, která přinesla celkovou modernizaci budovy i všech laboratorních prostor,“ říká vedoucí Centrální laboratoře PHM Irena Dobšíková. „Zásadní změnou bylo vybudování nové vzduchotechniky. Do té doby byla ventilace v některých laboratořích zajišťována pouze pomocí digestoří, v dalších pouze přirozeným větráním okny. Nový systém přinesl výrazné zlepšení bezpečnostních i hygienických podmínek pracoviště,“ dodává náčelnice Centra zabezpečení materiálem týlových služeb podplukovnice Jana Laurová. Modernizace by však nebyla uskutečněna bez realizace nezbytných akvizic sekce vyzbrojování a akvizic Ministerstva obrany, odborem nabývání nemovitého majetku vedeného ředitelem Michalem Pelcem.

Modernizace rozšiřuje schopnosti laboratoře

Současné řešení zajišťuje nepřetržité odvětrávání s přívodem čerstvého vzduchu ve všech laboratořích i strojních zkušebnách. Zároveň umožňuje regulaci teploty a vlhkosti vzduchu podle požadavků jednotlivých zkoušek včetně možnosti zvýšené výměny vzduchu při jejich provádění. Významným bezpečnostním prvkem jsou rovněž nové bezpečnostní skříně na chemikálie a vzorky, které jsou napojeny na trvalý odtah vzduchu v režimu 24/7. Součástí modernizace bylo také obnovení a rozšíření přístrojového vybavení Centrální laboratoře PHM. Obměna laboratorních přístrojů odpovídajících aktuálním technickým

a metodickým požadavkům výrazně zvýšila efektivitu prováděných zkoušek. Laboratoř byla vybavena celkem 17 novými přístroji, mimo jiné titrátorem pro stanovení celkového alkalického čísla olejů nebo zařízeními pro stanovení bodu krystalizace, bodu tuhnutí a zákalu.

Možnosti laboratoře se dále rozšířily o specializované zkoušky pomocí nových zařízení pro stanovení cetanového čísla, nezbytného pro kontrolu jakosti moderních leteckých paliv s obsahem SAF, a pro měření dynamické viskozity metodou Brookfield, která je zásadní

při hodnocení převodových olejů a hydraulických kapalin při nízkých teplotách. Tyto změny přinesly pracovníkům laboratoře technologicky vyspělejší zázemí a zároveň umožnily rychlejší zpracování vzorků, jejichž počet v posledních letech narůstá.

Pomoc partnerů ze Slovenska

V průběhu rekonstrukce byla část laboratorních činností zajišťována ve spolupráci s partnerskými pracovišti na území Slovenské republiky. Díky této spolupráci byla zachována kontinuita systému kontroly jakosti

Slavnostního přestřihávání pásky se zúčastnili náčelnice Centra zabezpečení materiálem týlových služeb podplukovnice Jana Laurová, majetková manažerka MU 3.0 podplukovnice Ilona Němcová, ředitel odboru hospodaření s movitým majetkem SLog MO plukovník gšt. Zdeněk Šifalda, náčelník odboru týlového zabezpečení plukovník František Tomov, vedoucí Centrální laboratoře PHM Irena Dobšíková, náčelník služby pohonných hmot a maziv podplukovník Petr Ulrich a nyní již bývalý ředitel Agentury logistiky brigádní generál Jaroslav Jirů.

pohonných hmot a maziv dodávaných Armádě České republiky. Na realizaci rekonstrukce se podílela Agentura logistiky, Centrum zabezpečení materiálem týlových služeb a odborný personál Centrální laboratoře PHM, významnou roli sehrála také spolupráce s dalšími odbornými pracovišti resortu obrany.

Díky modernizaci se odborné schopnosti zvyšují

Po dokončení rozsáhlé rekonstrukce byla v prosinci loňského roku slavnostně otevřena Centrální laboratoř PHM v Brně. Události

se zúčastnili zástupci Ministerstva obrany, české armády a také zástupci laboratoře PHM Centra metrologie, zkušebnictví a odborného dozoru Ozbrojených sil Slovenské republiky v Žilině.

Realizovaná rekonstrukce zajišťuje pokračování jedinečných schopností služby PHM resortu obrany a navazuje na dlouholetou tradici sahající až do roku 1958, kdy zde vzniklo Výzkumné a zkušební středisko 070 Brno. Pracoviště během své existence prošlo řadou organizačních změn, přesto si zachovalo vysokou odbornou úroveň a nezastupitelnou

roli v systému kontroly jakosti PHM pro resort obrany i alianční spojení.

„Díky modernizaci zůstává Centrální laboratoř PHM nadále zapojena do mezilaboratorních porovnávacích a kruhových zkoušek 26 špičkových laboratoří PHM v rámci České republiky. V těchto zkouškách dlouhodobě dosahuje velmi dobrých výsledků, které potvrzují vysokou odbornou úroveň tohoto pracoviště,“ konstatuje závěrem náčelník služby pohonných hmot a maziv podplukovník Petr Ulrich.

Text: Jana Deckerová, foto: pplk. Petr Ulrich

Stav před rekonstrukcí části laboratoře

Stav po rekonstrukci části laboratoře

Zúčastnění hosté a pracovníci Centrální laboratoře PHM

„NOTY“ K HITLEROVSKÉ OKUPACI NAŠÍ VLASTI V BŘEZNU 1939 BYLY ROZDÁNY JIŽ DEN PŘEDTÍM. PODÍVEJTE SE NA MINUTOVNÍK CESTY DO NACISTICKÉHO PEKLA

Středa 15. března 1939 vstoupila do našich dějin jako počátek jednoho z nejčernějších období českého národa, kdy mu v souvislosti s německou okupací reálně do budoucna hrozila fyzická likvidace. Tento den je spojen s nevlídnou sněhovou plískanicí, kterou jsme nejednou viděli v kinech či na televizní obrazovce, s obrazem motocyklistů wehrmachtu v pražských ulicích a pohledem na německá děla v Nerudově ulici, tažená na Pražský hrad.

Každá osudná historická událost má však své hluboké kořeny a často začíná o den dříve než v den, který vstoupí do učebnic. Příkladem budiž sovětská okupace Československa v roce 1968, která byla zahájena již 20. srpna, přestože většina pamětníků této události proklíná až následující den. Noty k hitlerovské okupaci naší vlasti v březnu 1939 byly také rozdány již den předtím.

Podívejme se ve zkratce na úterý 14. března 1939:

2.00 – Příslušníci Karpatské Sítě v Chustu na tehdejší nejvýchodnější části republiky Podkarpatské Rusi zahájili pokus o puč, ke kterému je cílevědomě vedli němečtí nacisté.

5.00 – Maďarská armáda de facto na pokyn Adolfa Hitlera na Podkarpatské Rusi zahájila útok u Mukačeva. Vojská 12. divize pod velením bývalého ruského legionáře brigádního generála Olega Svátka se Maďarům spolu s pohraničními jednotkami Stráže obrany státu bez ohledu na jejich mnohonásobnou přesilu postavili na houževnatý odpor.

9.00 – Sičovský puč v Chustu se zatím zhroutil, československé jednotky se zmocnily ve městě všech důležitých středisek odporu, i když se v ulicích ozývaly jednotlivé výstřely až do odpoledních hodin.

12.15 – Slovenský sněm během svého jednání po zprávě vůdce slovenských luďáků Jozefa Tisa vyhlásil nezávislý Slovenský štát, a izoloval tak čs. jednotky bojující s Maďary na Podkarpatské Rusi. Den předtím Adolf Hitler přijal v Berlíně se všemi diplomatickými poctami,

jako by šlo o hlavu státu, Jozefa Tisa, který přiletěl z Vídně. Hitler nabídl Slovensku „ochranu“ za předpokladu, že se okamžitě odtrhne od pomnichovského „pomlčkového“ Česko-Slovenska. Argumentoval například falešnými zprávami o maďarských vojenských přípravách na slovenských hranicích. Ve skutečnosti den předtím, kdy vyzval Budapešť k rychlému útoku proti Podkarpatské Rusi, zároveň žádal Maďarsko, aby však nenapadlo Slovensko.

16.00 – Česko-slovenský prezident Emil Hácha spolu s ministrem zahraničních věcí Františkem Chvalkovským odjeli zvláštním vlakem do Berlína.

17.40 – Z Prahy odletělo do Londýna jedenáct zpravodajských důstojníků v čele s plukovníkem gšt. Františkem Moravcem, aby unikli nacistické okupaci, o které měli důvěryhodné informace, a mohli pokračovat v zahraničí v odporu proti německému nacismu.

Hitler vítá v Berlíně Jozefa Tisa.

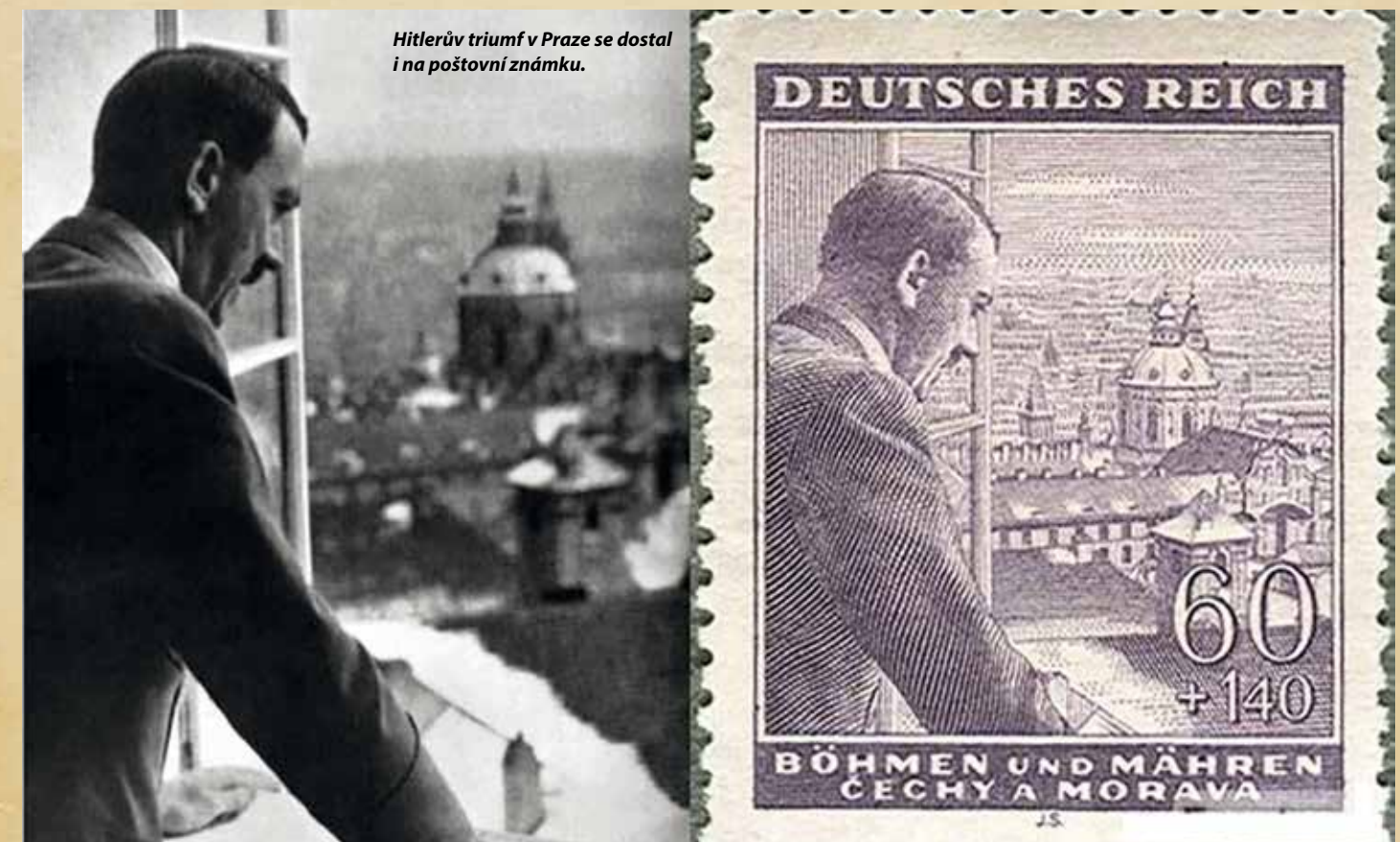

Z republiky se stal protektorát.

18.00 – V Místku v Czajankových kasárnách se postavili pod velením kapitána Karla Pavlíka prvním německým jednotkám, které předčasně vnikly na území republiky, na odpor vojáků

III. praporu pěšího pluku 8 „Slezského“. Kapitulovali, až když jim začalo docházet střelivo. Na české straně byli jen dva lehce ranění, německé jednotky měly naopak 18 až 20 mrtvých.

22.00 – Česko-slovenský prezident Emil Hácha přijel na Anhaltské nádraží v Berlíně. Adolf Hitler po delším čekání přijal v berlínském hotelu Adlon Emila Háchu, aby mu oznámil své

pevné rozhodnutí vojensky obsadit zbytek českých zemí!

Následoval 15. březen 1939...

2.00 – Při jednání Hitlera s Háchou byla učiněna přestávka, během které bylo Háchovi umožněno se telefonicky spojit v Praze s předsedou vlády Rudolfem Beranem.

3.15 – Na základě Háchova telefonátu z Berlína bylo v Praze svoláno zasedání česko-slovenské vlády, která přijala informaci o začínající německé okupaci.

3.20 – Po devítihodinovém boji ustupují poslední tři družstva Stráže obrany státu (StOS) domaninské roty z úseku u mostu přes kanál Schwemm u Užhorodu.

3.35 – Ministr národní obrany generál Jan Syrový odeslal všem armádním sborům rozkaz se zákazem klást jakýkoliv odpor německým jednotkám. Na rozdíl od mobilizace v září 1938 neměla tehdejší česko-slovenská armáda na polovičních mírových stavech s většinou jednotek na Slovensku a Podkarpatské Rusi na území okleštěném mnichovským diktátem sebemenší šanci na účinný odpor.

3.55 – Prezident Hácha po dlouhém brutálním německém nátlaku (včetně hrozeb bombardování Prahy) konečně podepsal dokument, ve kterém zbytek Česko-Slovenska „svěřil pod ochranu Velkoněmecké říše“.

Hitler krátce poté před svými nejbližšími spolupracovníky reagoval zcela atypicky spontánně voláním: „Děti, rychle mi dejte pusu na obě tváře. Rychle! Mám pro vás dobrou zprávu. Hácha podepsal! To je můj největší životní úspěch! Vstupím do dějin jako největší Němec. Děti zlaté!“

4.30 – Pražský rozhlas začal vysílat zprávu o chystaném vstupu německých vojsk na území Čech a Moravy.

8.35 – Německé jednotky dorazily na okraj Prahy.

16.45 – Kolona aut s Adolfem Hitlerem se vydala z České Lípy přes Mělník do Prahy.

19.15 – Německý kancléř Adolf Hitler dorazil na Pražský hrad. Svým triumfem opojený vegetarián a abstinentsi si v Praze dal plzeňské pivo a pražskou šunku.

Strašná iluze

Následujícího dne okupanti vyhlásili v českých zemích Protektorát Čechy a Morava. Poslední českoslovenští vojáci opustili Podkarpatskou Rus po čtyřech dnech bojů v prvních hodinách soboty 18. března 1939. Z celkem 35 československých vyslanectví bylo sice do té doby 27 uzavřeno nebo předáno Němcům, ale důležité bylo, že šest jich nepřestalo oficiálně fungovat v plném rozsahu působnosti (Londýn, Paříž, Moskva, Washington, Varšava, Káhira) a dvě neoficiálně v omezeném rozsahu působnosti (Bělehrad, Santiago de Chile). V exilu žijící bývalý československý prezident Edvard Beneš zaslal již 16. března protestní telegramy proti zřízení Protektorátu Čechy a Morava americkému prezidentu Rooseveltovi, britskému premiéru Chamberlainovi, ministerskému předsedovi

Francie Daladierovi, lidovému komisaři zahraničních věcí SSSR Litvinovi a generálnímu sekretáři Společnosti národů Josephu Avenolovi. Mimo jiné poukazyval na mnichovskou dohodu, uzavřenou prý „v zájmu evropského míru“, po níž nacistické Německo i Francie s Velkou Británií dávaly tehdy halasně slib záruk integrity a bezpečnosti zmrzačeného československého státu.

V neděli 19. března 1939 potom Beneš za pomoci chicagské univerzity pronesl rozhlasový projev, přenášený i na evropský kontinent, kde mimo jiné řekl: „Po dvacet let jsem pracoval pro mír, pro skutečný mír. Avšak dnes není míru v Evropě. Co se považuje za mírový stav, je pouze strašná iluze, jež jednoho dne přinutí k obětem všechny národy světa, poněvadž již vlastně je válka. Ano, v Evropě je dnes válka.“

Text: Jindřich Marek, foto: sbírky VHÚ

Německá stráž v okupované Praze

V rámci tohoto projevu byl ohlášén také program druhého odboje, propagační i politické cíle, a Beneš prohlásil, že z právního hlediska nebyla vzhledem k okolnostem zničena nezávislost Československa.

Téhož dne se v Brně setkávají českoslovenští generálové Josef Bílý, Sergej Vojtechovský a Jan Sergěj Ingr, aby zahájili sérii schůzek, které povedou k vytvoření ilegální celostátní vojenské organizace Obrana národa s cílem vyvolat ve vhodný okamžik během blížícího se celoevropského konfliktu celonárodní povstání proti německým okupantům. Nezložené jádro českého národa nastoupilo opět dlouhou a krvavou cestu za svobodou a demokracií...

312026

duklasport

ZLATO A STŘÍBRO NA ZOH!

Foto: olympijskytyr.cz

NA XXV. ZIMNÍCH OLYMPIJSKÝCH HRÁCH V MILÁNĚ A CORTINĚ
ZÁŘILY SNOWBOARDISTKY ZUZANA MADĚROVÁ A EVA ADAMCZYKOVÁ

STOPA, NA KTEROU MŮŽEME BÝT HRDÍ

Přes dva týdny napětí, očekávání, radosti, zklamání, ale hlavně okamžiků, které se vryjí do paměti každého sportovního fanouška. Olympijské hry v Miláně a Cortině opět ukázaly, jak silné příběhy dokáže sport psát. Čeští reprezentanti byli jejich nedílnou součástí.

Naši sportovci bojovali s odhodláním, které si zaslouží respekt. Ne vždy se podaří naplnit sny a cíle, ale jako celek rozhodně nezklamali. Domů si přivezli pět medailí: dvě zlaté, dvě stříbrné a jednu bronzovou. Každá z nich má svůj vlastní příběh, své vlastní emoce.

Zlatý triumf Zuzany Maděrové byl jedním z těch momentů, kdy se celé Česko nadechlo a na okamžik zapomnělo na všechno ostatní. A návrat Evy Adamczykové, která po mateřské pauze znovu vystoupala na stříbrné stupně vítězů, byl příběhem, který dojmul i ty, kteří sport běžně nesledují.

Olympiáda není jen o medailích a je skvělé si říci, že mezi dukláky máme další vynikající sportovce, kteří se ve světové konkurenci

neztratili. Tak alespoň pár jmen – Ester Ledecská, Jiří Tuž, Kateřina Janatová, Michal Novák, smíšené i mužské družstvo curlerů, skokanka Anežka Indráčková, snowboardcrossový tým a ukázali se i další.

Olympiáda byla rozprostřena do několika oblastí a možná jsme některé disciplíny v tomto formátu viděli naposledy. Debaty o přesunu sportů mezi letními a zimními hrami sílí a až budoucnost ukáže, jakým směrem se olympijské hnutí vydá. Pro milovníky tradičních zimních sportů se jedná o myšlenku těžko představitelnou, ale sport se vyvíjí, stejně jako svět kolem nás.

Ať už se stane cokoliv, jedno je jisté: Dukla v Miláně a Cortině zanechala stopu, na kterou můžeme být hrdí.

Závěrem patří poděkování všem našim reprezentantům, trenérům, servisním i podpůrným týmům za příkladnou reprezentaci České republiky i armádního sportu.

plk. Pavel Benc, ředitel ASC Dukla

POD LUPOU. ZLATO, STŘÍBRO A VÝKONY DUKLÁKŮ, KTERÉ NA OLYMPIÁDĚ NEZAPADLY

Sportovci ASC Dukla zanechali na zimních olympijských hrách v Miláně a Cortině (zúčastnilo se jich 33) výraznou stopu. Potvrdili vysokou kvalitu, připravenost na vrcholnou akci i šíři talentu, a to napříč disciplínami. Vrcholem se stal zlatý triumf Zuzany Maděrové a stříbrná medaile Evy Adamczykové, které daly Dukle i celému českému týmu nezapomenutelný punc. Neztratili se však ani další. Pojďme po stopách největších úspěchů.

Pozn.: Ziskem pěti medailí (2-2-1) se Česká republika zařadila v hodnocení národů na 16. místo. Kromě Zuzany Maděrové a Evy Adamczykové k tomu přispěli i rychlobruslař Metoděj Jílek (zlato a stříbro) a biatlonistka Tereza Voborníková.

ALPSKÝ SNOWBOARDING

Zuzana Maděrová: Svým zlatým vystoupením pobláznila celé Česko. Korunní princezna paralelního obřího slalomu zvládla na olympijské trati v Livignu i ty nejvypjatější chvíle. V osmifinále i čtvrtfinále prokázala pevné nervy, jistotu v jízdě a schopnost udržet chladnou hlavu tam, kde se láme úspěch. Přestože bylo zřejmé, že vysněné velké finále proti Ester Ledecské tentokrát zůstane jen nenaplněnou představou, Maděrová věděla, že příběh těchto her může napsat sama. V semifinále si poradila s domácí Italkou Elisou Caffontovou a v boji o zlato se postavila Rakušance Payerové, přemožitelce Ledecské. V nejdůležitějším možném okamžiku českou legendu a obhájkyni zlata z Pekingu 2022 pomstila a sama vystoupala na vrchol.

Ester Ledecská: Nemělo by se zapomínat, že páté místo na olympiádě je pořád něco výjimečného. STR samozřejmě chtěla víc, obzvláště po suverénně vyhrané kvalifikaci, kdy byla nejrychlejší v obou jízdách. Dominanci potvrdila i v osmifinále, když s více než vteřinovým náskokem vyřídila Rakušanku Claudii Rieglarovou. Problém nastal ve čtvrtfinále. Ledecské se v souboji s Payerovou zhruba v šesté bráně zadrželo prkno v oblouku. Vzniklou ztrátu mohutně dotahovala, jenže v cíli byla přesto o šest setin později než soupeřka. Nepovedlo se jí tak zkompletovat zlatý hat-trick. Této disciplíně totiž kralovala jak v Pchjongčangu 2018, tak o čtyři roky později v Pekingu.

BĚH NA LYŽÍCH

Jiří Tuž: Ve 21 letech by mohl vyučovat, jak na běžkách zdolávat i ty nejprudší kopce. Při postupech do finále sprintu klasickou technikou tuto dovednost na náročném okruhu v Teseru jasně demonstroval. Úžasnými výkony, počínaje kvalifikací, se probil až do soubojů o medaile. Tam už mu síly malinko došly, přesto v konkurenci velkých hvězd včetně neporazitelného Nora Klaeba obstál a dojel si pro skvělé páté místo. Výrazný podíl měl rovněž na sedmé příčce ve štafetě. Vedlo se mu i ve sprintu dvojic s Michalem Novákem, v němž skončili osmí.

Kateřina Janatová: V Teseru byla radost ji sledovat. Formu pro olympijské hry vyladila dokonale. Závodnice připravující se po většinu sezony v Norsku nadchla už v úvodním skiatlonu, v němž doběhla sedmá! Tehdy radostně pravila, že má už na téhle olympiádě splněno.

Ve skrytu duše však doufala v ještě lepší výsledek. Měl přijít na volné desítky. Do TOP 10 sice nenakoukla, ale krásné 12. místo se počítá. O pouhou desítinu pak nepostoupila do semifinále sprintu (15.).

Michal Novák: Jeho forma byla s otazníkem. Při tréninku na úvodním Světovém poháru ve finské Ruce utrpěl po pádu otřes mozku. Z nepříjemného zranění se lízal těžko a delší čas. Pořád to nebylo ono. I od olympijských vystoupení chtěl on sám víc. Přesto očekávání splnil. Na volné desítky skončil jedenáctý, ve skiatlonu devatenáctý. Obrovské penzum práce pak odvedl ve štafetě (7.) a týmovém sprintu (8.). Jeho role v českém týmu je zásadní. Nejenže je správným lídrem, ale i mentorem a vzorem pro mladší generace.

Matyáš Bauer: Syn běžecké legendy Lukáše byl ve 21 letech správně hladový, pod pěti kruhy toužil po kvalitním výsledku. Prání se mu splnilo v závodě na 10 kilometrů volnou technikou. Na postupně měknoucí trati bezmezně využil nižšího startovního čísla a od prvních mezičásů figuroval v popředí. Zrodilo se tak jeho kariérní maximum. Mezi světovými esy na jedné z nejprestižnějších distancí bral krásné 13. místo. Byl rovněž členem úspěšné štafety (7.).

Mike Ophoff: Své individuální starty při olympijské premiéře hodnotil vždy s nadhledem a úsměvem. Co v něm dřímá, však názorně předvedl ve štafetě. Role finišmana se zhostil jako zkušený mazák. V souboji o sedmé místo doslova utavil mnohem zkušenějšího Švýcara Riebliho. Krásná práce.

Ondřej Černý: Možná jej ten moment pořád pronásleduje. Ve sprintu klasickou technikou mu semifinále uniklo na pásce o pouhé dvě setiny! Rozhodnout musela až cílová fotografie. Patnácté místo se počítá.

CURLING

Vít Chabičovský, Julie Zelingrová: V soutěži smíšených dvojic se poměrně dlouho hledali. Pak předvedli skvělý finiš. První výhry se dočkali až v pátém utkání s Koreou, následně mladý pár přidál ještě dvě (Norsko, Estonsko), což vyústilo v solidní 8. místo. Určitě před sebou mají slibnou budoucnost.

Lukáš Klíma, Lukáš Klípa, Marek Černovský, Martin Jurík: Úspěchu podřídili celou přípravu, jež se odehrávala z velké části v Kanadě. Smolný úvod mužského týmového turnaje v Cortině, kdy těsně podlehl favoritovi z USA, je na čas poznamenal. Hrdě však povstali. Po

šesti porážkách přišly tři výhry. Ta poslední nebyla ledajaká. Rostoucí formu českého týmu totiž odnesli obhájci zlata ze Švédska. Z 8. příčky sice Češi nijak nejásali, ale špatným vysvědčením rozhodně není.

SEVERSKÁ KOMBINACE

Jiří Konvalinka: Od sdruženářů se toho vzhledem k vývoji sezony příliš nečekalo. Jednadvacetiletý mladík si však v individuálním závodě na středním můstku připsal umístění v TOP 20, což je vzhledem k jeho věku určitě kvalitní výsledek. S Janem Vytřvalem pak v premiérovém závodě dvojic obsadili 8. příčku.

SKICROSS

Daniel Paulus: Na olympiádu pronikl na poslední chvíli. I shodou šťastných okolností dokázal postoupit v nabitě disciplíně do čtvrtfinále. Na to se však historie neptá. V náročných podmínkách, kdy v den závodu v Livignu nepřetržitě padal sníh, si nakonec jedenatřicetiletý lyžař vyjel velmi pěkné 16. místo.

SKOK NA LYŽÍCH

Anežka Indráčková: Veselá, usměvavá. A také jediná, která na můstcích v Predazzu z české skokanské školy obstála. Na středním můstku se 18. místem dokonce postarala o historicky nejlepší ženský výsledek české historie na olympijských hrách. A to jí je teprve devatenáct let! Na vylepšení maxima mohla pomýšlet i na velkém. V polovině soutěže ji od elitní patnáctky dělily pouhé čtyři body. Druhý pokus se jí však nepovedl. Zatímco při tom prvním doletěla až na hranici 125 metrů, v tom druhém přidala jen 116. I tak zaslouží velkou pochvalu.

SNOWBOARDCROSS

Eva Adamczyková: Stříbrná máma na polooviční úvazek, řečeno s nadsázkou. Po narození syna Kryštofa dlouho svůj návrat na závodní svah zvažovala. Rozhodla se to zkusit a udělala dobře. Na olympijské hry se definitivně kvalifikovala až po lednových závodech Světového poháru v Číně. Žila pro rodinu i svůj olympijský příběh. A ten byl vskutku neobyčejný. Adamczyková na sebe nevyvíjela žádný tlak, jela si prý jen tak zazávodit. Buď to vyjde, nebo ne, říkala. Svou výjimečnost ukázala na dlouhé sjezdovce v Livignu už vyhranou kvalifikací. Postupnými krůčky došla až do finále, v němž skončila těsně druhá. Svou sbírku medailí tím zkompletovala – ze Soči 2014 má zlato, z Pchjongčangu 2018 bronz, z Milána a Cortiny 2026 stříbro.

Kryštof Choura: Bojovník jak se patří. Po proscinovém závodě Světového poháru v italské Cervinii ošklivě spadl. Skončil v nemocnici, přes Vánoce si lízal rány. Přesto jej stále limitoval natržený prsní sval, kvůli olympiádě odložil i operaci. V Livignu postoupil do čtvrtfinále, což byl za daných okolností velký úspěch. Bylo z toho velmi pěkné 15. místo.

Text: Pavel Král, foto: olympijskym.cz

ÚŽASNÉ, NEUVĚŘITELNÉ

SNOWBOARDISTKA MADĚROVÁ SE STALA OLYMPIJSKOU VÍTĚZKOU!

Bomba, která se nečekala, ale vybuchla v pravý čas. Snowboardistka Zuzana Maděrová se ve dvaceti letech stala olympijskou vítězkou! V Livignu ovládla paralelní obří slalom. Na trůnu nahradila svou slavnou partačku z ASC Dukla Ester Ledeckou, která vypadla ve čtvrtfinále.

Maděrová zvládla finále zcela suverénně. S obrovským náskokem 83 setin vteřiny porazila Sabine Payerovou z Rakouska, a pomstila tím Ledeckou, již právě Payerová vyřadila. Češky se skvěle prezentovaly už v kvalifikaci. Ester Ledecká zajela v obou jízdách nejrychlejší čas ze všech, Zuzana Maděrová byla pokaždé druhá, a obě tak vstupovaly do osmifinále v roli jasných favoritek. Třicetiletá Ledecká startovala na své čtvrté olympiádě. V Soči při premiéře v osmnácti letech na medaili nedosáhla, další dva starty však proměnila ve zlato. Pro Maděrovou šlo o druhý olympijský závod v kariéře.

„První kvalifikační jízda byla skvělá na skvělé trati. Ve druhé už to bylo rozbitější, ale opět se mi povedla,“ hodnotila Maděrová. A na otázku, zda jí to pomůže do vyřazovacích jízd, dodala: „Kvalifikace je pryč, teď je to úplně jiný závod.“

A v něm jezdila famózně. Díky výsledkům z kvalifikace měly české reprezentantky výhodné postavení a mohly si vybírat dráhu. Pokaždé volily modrou. První krok zvládly. Ledecká s velkou rezervou porazila Rakušanku Claudii Rieglerovou o 1,13 sekundy, Maděrová vyřadila Němku Cheyenne Lochovou těsněji o 0,36 sekundy.

Sen o českém finále se ale rozplynul ve čtvrtfinále. Překvapivě po chybě dvojnásobné olympijské vítězky. Ledecká zaváhala hned na startu, v horní části trati jí snowboard nepříjemně zahrnil a ztrátu už nesmazala. Sabine Payerová ji porazila o šest setin. Maděrová však pokračovala ve skvělých výkonech.

Po startu sice vedla Němka Ramona Theresia Hofmeisterová, česká závodnice ji ale rychle dojela a po předjetí soupeřky, která zřejmě moc riskovala, v klidu postoupila do semifinále.

Tam na ni čekala Italka Elisa Caffontová, hnaná domácím publikem. Maděrová však potvrdila, že její výkony v průběhu sezony nebyly náhodné. Prakticky hned po startu si vytvořila jasný náskok a jela bez jediné výraznější chyby. Italka se snažila ztrátu dohnat, ale česká hvězdička si s přehledem dojela pro postup do finále s náskokem 45 setin.

A v boji o zlato dominovala. Přemožitelce Ledecké, Rakušance Payerové, nedala sebelepší šanci. Po výborném startu a precizním projíždění branek si rychle vybudovala náskok, který už jen kontrolovala. Trať zvládla s jistotou a bravurou a zvítězila naprosto přesvědčivě. Pro českou výpravu tak vybojovala první medaili, a hned tu nejcennější.

NEMOHLA TOMU UVĚŘIT, PŘI HYMNĚ BYLA DOJATÁ

Na sjezdovce v Livignu se v neděli 8. února čekala jedna z medailí. Favoritka paralelního obřího slalomu Ester Ledecká však skončila už ve čtvrtfinále. Česká hymna ale stejně zazněla, a to díky senzačnímu triumfu Zuzany Maděrové, snowboardistky ASC Dukla. Od skvělého výkonu v kvalifikaci se dostala až do velkého finále, kde získala první českou medaili na hrách. Rakušance Sabine Payerové nedala nejmenší šanci. Ledecká, která překvapivě vypadla ve čtvrtfinále právě s Payerovou, jí v cíli okamžitě gratulovala. V hledišti tleskaly Maděrově desítky českých fanoušků, mezi nimi i prezident Petr Pavel.

„Vítězství na olympiádě, to je krásné. Do vyřazovacích bojů jsem šla s tím, že takovou šanci nesmím promarnit. Teď, nebo nikdy. Nervózní jsem před finálovou jízdou byla, ale moc mi pomohl mentální kouč Marian Jelínek. Zvládla jsem to, udržela jsem nervy na uzdě,“ popsala důležitou okolnost Zuzana Maděrová.

„Před finále jsem si říkala, že musím odstartovat co nejlépe. Hned jsem cítila, že to jede. V cíli mi už běželo hlavou: Já to fakt vyhrála. Ale pořád tomu nemohu uvěřit, je to skvělé. Při hymně jsem byla strašně dojatá. A také mi popřál prezident Petr Pavel. Řekl,

že mi děkuje a gratuluje. Je to splněný sen, ale nikdy jsem nevěřila, že bych vyhrát mohla,“ dodala novopečená olympijská vítězka. První velký triumf je o to cennější, že se zrodil na olympijských hrách. „Blízko k tomu bylo již v Davosu. Tady byla trať krásně postavená, vyrovnaná a seděl mi sníh. Všechny jízdy ale nebyly bez chybičky. V první na posledním traverzu mi to odejelo v měkkém sněhu. Potom jsem chvíli přemýšlela, zda nezměním trať, modrý byly díky sluníčku měkčí, ale nakonec jsem si řekla, že zůstanu v tom, co mám najeto,“ vrátila se k průběhu závodu Maděrová.

Na jistotu rozhodně nesázela. „Naopak jsem si řekla, že to tam pošlu, vítězové se nerodí ze strachu. Tak jsem si řekla, že dnes, anebo nikdy. Emoce byly asi nejsilnější, když jsem postoupila do finále. Bylo jisté, že mám medaili. A ve zlato jsem začala věřit dvě tři branky před cílem,“ dodala šťastná šampionka.

LEDECKÁ KOLEGYNI ZLATO PŘÁLA, KVŮLI CHYBĚ PLAKALA

Pro Ester Ledeckou bylo vyřazení ve čtvrtfinále určitě zklamání. Do Livigna přijela za obhajobou zlata. Jedna jediná chyba ji stála lepší umístění. Jen škoda, že přišla v takový okamžik. „Moc se mi to nepovedlo. Po velké chybě v úvodu jsem ztrátu stahovala, ale nestačilo to. Payerová jela naplno, já do toho také dala vše, ale dnes to nestačilo,“ poznamenala STR se slzami v očích. Své kolegyni zlato přála. „Moc jí to přeji,“ stačila ještě říci a poté již pro pláč mluvit nedokázala. „Jsem smutná, udělala jsem chybu, což se občas ve sportu stane,“ litovala. „Mrzí mě, že jsem zklamala fanoušky, kterých sem dorazilo tolik, i svůj tým, který si zasloužil víc,“ doplnila.

Text: Pavel Král, Jaroslav Čícha,
foto: olympijskytym.cz

NÁDHERNÝ COMEBACK!

ADAMCZYKOVÁ PO MATEŘSKÉ BRALA STŘÍBRO

Takový návrat se jen tak nevidí. Eva Adamczyková, hvězda ASC Dukla, po mateřské dovolené znovu ukázala, že patří mezi absolutní světovou špičku. V olympijském závodě v Livignu si dojela pro nádherné stříbro a zkompletovala tak svou medailovou sbírku. Po zlatu ze Soči 2014 a bronzu z Pchjongčchangu 2018 přidala chybějící kov. Nad její síly byla pouze Australanka Josie Baffová.

Když se dvaatřicetiletá Adamczyková, rozená Samková, rozhodla po narození syna vrátit do světového kolotoče, mnozí s napětím čekali, zda dokáže navázat na svou někdejší dominanci. Dnes už znají odpověď. Ano! Olympijská vítězka a dvojnásobná mistryně světa zvládla jednu z nejtěžších výzev profesionálního sportu – skloubit rodinu, návrat do tréninku a boj o olympijskou nominaci. Její cesta zpět ukázala nejen sportovní kvalitu, ale i obdivuhodnou vnitřní sílu.

Adamczyková přitom vše brala s typickým nadhledem. „Buď to vyjde, nebo ne,“ říkala během přípravy. Návrat do závodního rytmu však nebyl jednoduchý. Po narození syna Kryštofa musela znovu získat rychlost, jistotu v kontaktních situacích i fyzickou odolnost. Už první starty ale naznačily, že česká hvězda je zpět. V prosinci 2025 ovládla malé finále Světového poháru v Cervinii a rozhodující krok k olympiádě udělala v lednu 2026 v čínském

Tung-pej-ja, kde 9. a 7. místem potvrdila nominaci na své třetí hry.

V Livignu se blýskla už v kvalifikaci, kterou jasně vyhrála. Do vyřazovacích jízd tak vstupovala s číslem jedna a mohla si vybírat startovní pozici. Ve všech jízdách ji doprovázela i favoritka Baffová. V osmifinále byla Adamczyková druhá, ve čtvrtfinále první a v semifinále znovu druhá právě za Australankou. Finále nabídlo drama se šťastným koncem pro české barvy. Po startu jela třetí za Baffovou a Švýčarkou Noemie Wiedmerovou, tu však po skvěle zvládnuté klopence předjela a mohutně stahovala i vedoucí Baffovou. Ke zlatu jí scházelo jen šest setin vteřiny.

V cílovém prostoru tak mohla propuknout nespoutaná radost. „Je to super. Sama si za to můžu. Furt jsem si dělala srandu, že bych chtěla stříbro, protože ho ještě nemám. Asi jsem si to zasloužila,“ smála se mezi novináři.

Den byl pro ni mimořádně náročný. Kvalifikace i vyřazovací jízdy ji stály spoustu sil. „Před tou poslední jsem byla fakt už moc unavená. To teplo člověku vezme síly. Ale říkala jsem si, že už je to jen jedna jízda, že to tam musím nahulit za jakoukoliv cenu.“ A jak je jejím zvykem, myslela i na fanoušky: „Doufám, že si to užili. Mohl to být zábavný závod. Pro mě tedy byl,“ dodala s tradičně namalovaným knírkem. Ještě před rokem přitom vůbec netušila, zda se po narození syna na svah vrátí. „Nakonec jsem byla strašně ráda, že sem můžu jet. Věděla jsem, že nějaká očekávání asi jsou, ale byla tam ta pauza. Nebyla jsem tolik na očích. Když vám ale vyjde takhle kvalifikace, tak jsou očekávání jasná. I já jsem to chtěla prodat, protože jsem věděla, že na to mám. Pošetřila jsem si

to velké finále na správný čas. Na světácích mi unikalo. Jsem ráda, že to vyšlo právě tady.“ Její úspěch přímo na místě slavila i rodina, manžel Marek, syn Kryštof a další blízcí.

Ikona a vzor

Adamczyková je dnes nejen ikonou svého sportu, ale i symbolem odhodlání a schopnosti vrátit se na vrchol navzdory životním změnám. Její příběh inspiruje sportovce i širou veřejnost a ukazuje, že mateřství nemusí být překážkou vrcholové kariéry, pokud

člověk najde odvahu, podporu a vnitřní motivaci. Chválou nešetřil ani trenér Marek Jelínek, který stál u všech jejích úspěchů a věří, že kariéra dvaatřicetileté závodnice zdaleka nekončí. „Bylo to peklo. Nervozita obrovská, jede se ve čtyřech a Evka toho letos nemá tolik odjet. A má za sebou tři návraty během posledních čtyř let. Zlomené kotníky, božský návrat, tančení a zase návrat, těhotenství, rok a půl bez ježdění a další návrat. Je to bohyně. Byli jsme nervózní všichni, ale máme to za sebou,“ řekl po závodě.

O SOUPEŘENÍ S JOSÍ BAFFOVOU

Los osmifinále jim oběma přinesl spíš povzdech než radost. Adamczyková sice vyhrála kvalifikaci, ale hned v prvním kole narazila na jednu z nejtěžších soupeřek – Josii Baffovou. A ani Australanka nebyla nadšená: po chybě skončila až sedmnáctá a věděla, že ji čeká pořádná zkouška. „Když jsem viděla, že jedu hned proti ní, bylo mi jasné, že to nebude nic lehkého. Ale doufala jsem, že mě to probudí,“ řekla pro Sport.cz.

Jejich vzájemné soupeření se nakonec stalo jedním z nejzajímavějších motivů celého dne. Ve všech čtyřech vyřazovacích jízdách totiž společně dominovaly

a pokaždé nechaly za sebou celý zbytek startovního pole. „Hodně hustě, něco takového se podle mě ještě nestalo,“ kroutila hlavou Baffová.

„Celkem nás to sblížilo,“ usmála se Adamczyková. „Ale my se známe docela dobře. Jeden z jejích trenérů je Čech, takže si dělal vtípky, že jsme klokanice se samičí,“ připomněla své dívčí příjmení Samková. Baffová na svou českou soupeřku pěla jen chválu. „Je to skvělá holka. A je inspirující, jak se dokázala vrátit po mateřské pauze,“ ocenila Adamczykovou. Zmínila i Chloé Trespeuchovou a Faye Thelenovou, které rovněž zvládly náročný návrat a v závodě se neztratily: Francouzka dojela devátá, Američanka sedmá.

Text: Pavel Král, Jaroslav Čícha, foto: olympijskytym.cz

REPREZENTOVALI POD PĚTI KRUHY

Alpský snowboarding

Zuzana Maděrová

Alpské lyžování
a snowboarding

Ester Ledecká

Snowboardcross

Eva Adamczyková

Kryštof Choura

Radek Houser

Karolína Hrušová

Běžec lyžování

Anna Milerská

Anna-Marie Jaklová

Běžec lyžování

Barbora Antošová

Matyáš Bauer

Tereza Beranová

Barbora Havlíčková

Kateřina Janatová

Mike Ophoff

Michal Novák

Jiří Tuž

Ondřej Černý

Saně

Ondřej Hyman

Curling

Vít Chabičovský

Julie Zelingrová

Lukáš Klíma

Lukáš Klípa

Marek Černovský

Martin Jurík

Severská kombinace

Jiří Konvalinka

Jan Votrval

Skoky na lyžích

Roman Koudelka

Veronika Jenčová

Anežka Indráčková

Klára Ulrichová

Skicross

Daniel Paulus

Lucie Krausová

Diana Cholenská

SPORTOVCI DUKLY NA ZOH V ČÍSLECH

ALPSKÉ LYŽOVÁNÍ

Super-G:

Ženy: 1. Brignoneová (It.) 1:23,41, 2. Miradoliová (Fr.) -0,41, 3. Hüttenrová -0,52, 4. Rädlerová (obě Rak.) -0,53, 5. Lieová (Nor.) a Pirovanová (It.) obě -0,76, ...14. Nováková -2,17, 20. Labaštová -4,53, 24. Negri -5,80, **Ledecká** (všechny ČR) nedokončila.

ALPSKÝ SNOWBOARDING

Paralelní obří slalom:

Ženy: 1. **Maděrová** (ČR), 2. Payerová (Rak.), 3. Dalmassová, 4. Caffonová (obě It.), 5. **Ledecká** (ČR), 6. Mikiová (Jap.).

BĚH NA LYŽÍCH

Skiatlon (2×10 km):

Muži: 1. Kjaebo (Nor.) 46:11,0, 2. Desloges (Fr.) -2,0, 3. Nyenget (Nor.) -2,1, 4. Korostěljov (Ain) -3,6, 5. Lapalus (Fr.) -4,3, 6. Amundsen (Nor.) -30,4, ...19. **Novák** -1:51,2, 29. **Bauer** -2:30,2, 40. **Ophoff** (všichni ČR) -3:18,9.

Ženy: 1. Karlssonová 53:45,2, 2. Anderssonová (obě Švéd.) -51,0, 3. H. Wengová (Nor.) -1:26,7, 4. Kálinová (Švýc.) -1:51,5, 5. Niskanenová (Fin.) -1:54,0, 6. Slindová (Nor.) -1:56,1, 7. **Janatová** -2:13,8, ...32. Schützová -5:33,3, 39. **Havlíčková** -6:43,3, 51. **Milerská** (všechny ČR) -9:19,2.

Sprint klasickou technikou:

Muži: 1. Kjaebo (Nor.) 3:39,74, 2. Ogden (USA) -0,87, 3. Vike (Nor.) -6,81, 4. Vuorinen (Fin.) -11,65, 5. **Tuž** (ČR) -18,54, 6. Valnes (Nor.) -34,84, ...15. **Černý**, v kvalifikaci 38. **Novák** (oba ČR).

Ženy: 1. Svahnová 4:03,05, 2. Sundlingová -1,59, 3. Dahlqvistová (všechny Švéd.) -4,83, 4. Drivenesová -8,69, 5. Skistadová (obě Nor.) -29,42, 6. Kernová (USA) -40,36, ...15. **Janatová**, v kvalifikaci 41. **Jaklová**, 46. **Antošová**, 49. **Beranová** (všechny ČR).

Sprint dvojic volně:

Muži: 1. Hedegart, Kjaebo (Nor.) 18:28,98, 2. Ogden, Schumacher (USA) -1,37, 3. Barp, Pellegrino (It.) -3,31, 4. Riebli, Grond (Švýc.) -4,22, 5. Musgrave, Clugnet (Brit.) -7,61, 6. Cyr, McKeever (Kan.) -9,71, ...8. **Tuž, Novák** (ČR) -13,63.

Ženy: 1. Sundlingová, Dahlqvistová (Švéd.) 20:29,99, 2. Kálinová, Fährdrichová (Švýc.) -1,40, 3. Gimmelerová, Rydzeková (Něm.) -5,87, 4. Slindová, Drivenesová (Nor.) -6,01, 5. Digginsová, Kernová (USA) -11,54, 6. Mackieová, Gagnonová (Kan.) -19,44, ...14. Schützová, **Janatová** (ČR) -1:41,44.

10 km volnou technikou:

Muži: 1. Kjaebo (Nor.) 20:36,2, 2. Desloges (Fr.) -4,9, 3. Hedegart -14,0, 4. Amundsen -24,0, 5. Nyenget (všichni Nor.) -27,3, 6. Musgrave (Brit.) -30,1, ...11. **Novák** -1:01,0, 13. **Bauer** -1:04,6, 45. **Ophoff** -2:10,9, 56. **Tuž** (všichni ČR) -2:37,2.

Ženy: 1. Karlssonová 22:49,2, 2. Anderssonová (obě Švéd.) -46,6, 3. Digginsová (USA) -49,7, 4. Slindová -53,0, 5. H. Wengová -56,9, 6. Simpsonová-Larsenová (všechny Nor.) -1:08,0, ...12. **Janatová** -1:29,4, 53. **Milerská** -3:21,4, 54. **Jaklová** -3:24,9, 55. **Havlíčková** (všechny ČR) -3:29,2.

Štafeta (4×7,5 km)

Muži: 1. Norsko (Iversen, Nyenget, Hedegart, Kjaebo) 1:04:24,5, 2. Francie (Schely, Lapalus, Desloges, Lovera) -22,2, 3. Itálie (Graz, Barp, Carollo, Pellegrino) -47,9, 4. Finsko -57,1, 5. Kanada -1:12,3, 6. USA -1:47,3, 7. **Česko (Tuž, Novák, Bauer, Ophoff)** -1:59,1.

Ženy: 1. Norsko (Fosnässová, Slindová, Simpsonová-Larsenová, H. Wengová) 1:15:44,8, 2. Švédsko (Svahnová, Anderssonová, Karlssonová, Sundlingová) -50,9, 3. Finsko (Matintalová, Niskanenová, Ryyttyová, Joensuuová) -1:14,7, ...11. **Česko (Janatová, Schützová, Milerská, Jaklová)** -5:13,8.

50 km klasicky s hromadným startem

Muži: 1. Kjaebo 2:06:44,8, 2. Nyenget -8,9, 3. Iversen (všichni Nor.) -30,7, 4. Schely (Fr.) -2:59,7, 5. Korostěljov (Ain) -3:38,3, 6. Musgrave (Brit.) -3:58,7, ...21. **Bauer** -10:38,8, 28. **Ophoff** -13:59,0, **Novák** (všichni ČR) nedokončil.

Ženy: 1. Anderssonová (Švéd.) 2:16:28, 2. H. Wengová (Nor.) -2:15, 3. Kálinová (Švýc.) -6:41, 4. Fosnässová (Nor.) -6:43, 5. Digginsová (USA) -6:46, 6. Stadloberová (Rak.) -6:55, ...19. Schützová -15:10, 25. **Havlíčková** (obě ČR) -18:04.

CURLING

Muži – utkání ve skupině: Česko (Klíma, Klípa, Černovský, Jurík) – USA 7:8, Česko – Švýcarsko 3:7, Česko – Norsko 4:7, Česko – Velká Británie 4:7, Česko – Itálie 5:10, Česko – Kanada 2:8, Česko – Německo 9:7, Česko – Čína 10:5, Česko – Švédsko 10:4.

Konečné pořadí základní části: 1. Švýcarsko 9 zápasů/9 výher, 2. Kanada 9/7, 3. Norsko 9/5, 4. Velká Británie 9/5, 5. USA 9/4, 6. Itálie 9/4, 7. Německo 9/4, 8. **Česko 9/3**, 9. Švédsko 9/2, 10. Čína 9/2.

Finále: Kanada – Velká Británie 9:6. O 3. místo: Švýcarsko – Norsko 9:1. **Semifinále:** Velká Británie – Švýcarsko 8:5, Kanada – Norsko 5:4 po dodatečném endu.

Smíšené dvojice – utkání ve skupině: Česko (Chabičovský, Zelinová) – Kanada 5:10, Česko – Švédsko 4:7, Česko – Velká Británie 7:8, Česko – USA 1:8, Česko – Korea 9:4, Česko – Švýcarsko 3:10, Česko – Norsko 6:3, Česko – Itálie 2:8, Česko – Estonsko 8:4.

Konečné pořadí základní části: 1. Velká Británie 9 zápasů/8 výher, 2. Itálie 9/6, 3. USA 9/6, 4. Švédsko 9/5, 5. Kanada 9/4, 6. Norsko 9/4, 7. Švýcarsko 9/4, 8. **Česko 9/3**, 9. Korea 9/3, 10. Estonsko 9/2.

Finále: Švédsko – USA 6:5. O 3. místo: Itálie – Velká Británie 5:3. **Semifinále:** Švédsko – Velká Británie 9:3, USA – Itálie 9:8.

SEVERSKÁ KOMBINACE

Muži (střední můstek/10 km): 1. J. L. Oftebro (Nor.) 29:59,4, 2. Lamparter (Rak.) -1,0, 3. Hirvonen (Fin.) -2,5, 4. S. Rettenegger (Rak.) -17,6, 5. Herola (Fin.) -22,1, 6. Ilves (Est.) -41,1, ...20. **Konvalinka** -4:05,5, 26. **Vytrval** (oba ČR) -4:45,8.

Muži (velký můstek/běh 10 km): 1. J. L. Oftebro (Nor.) 24:45,0, 2. Lamparter (Rak.) -5,9, 3. Herola (Fin.) -14,8, 4. Skoglund (Nor.) -41,9, 5. Hirvonen (Fin.) -46,5, 6. E. L. Oftebro (Nor.) -49,3, ...25. **Konvalinka** -3:54,0, 29. **Vytrval** (oba ČR) -4:50,5.

Muži – sprint dvojic (velký můstek/ běh 2×7,5 km): 1. Skoglund, J. L. Oftebro (Nor.) 41:18,0, 2. Herola, Hirvonen (Fin.) -0,5, 3. S. Rettenegger, Lamparter (Rak.) -22,3, 4. Kostner, Costa (It.) -1:03,5, 5. Rydzek, Geiger (Něm.) -1:06,1, 6. A. Watabe, Jamamoto (Jap.) -1:36,7, ...8. **Vytrval, Konvalinka** (ČR) -2:36,7.

SANĚ

Muži – jednotlivci: 1. Langenham (Něm.), 2. Müller (Rak.), 3. Fischnaller (It.), ...22. **Hyman** (ČR).

SKOKY NA LYŽÍCH

Muži – střední můstek: 1. Raimund (Něm.) 274,1 (102+106,5 m), 2. Tomasiak (Pol.) 270,7 (103+107), 3. Nikaido 266,0 (101+106,5) a Deschwanden (Švýc.) 266,0 (106+107), 5. Foubert (Fr.) 263,3 (102,5+102,5), 6. Prevc (Slovin.) 261,8 (100+105), ...40. **Koudelka** (ČR) 115,8 (99).

Ženy – střední můstek: 1. Strömová (Nor.) 267,3 (100+101 m), 2. Prevcová (Slovin.) 266,2 (98+99,5), 3. Marujamaová (Jap.) 261,8 (97+100), 4. Ederová (Rak.) 257,3 (95+100), 5. Kvandalová 254,9 (99,5+98), 6. Traaserudová (obě Nor.) 248,6 (96+99), ...18. **A. Indráčková** 227,0 (94+96), 38. **Ulrichová** 104,9 (91,5), 47. **Jenčová** (všechny ČR) 78,4 (80,5).

Muži – velký můstek: 1. Prevc (Slovin.) 301,8 b. (138,5+141,5 m), 2. Nikaido (Jap.) 295,0 (140+136,5), 3. Tomasiak (Pol.) 291,2 (133+138,5), 4. Sundal (Nor.) 288,0 (136+135,5), 5. Hörl (Rak.) 286,9 (134,5+136), 6. R. Kobajaši (Jap.) 284,5 (131+138,5), ...42. **Koudelka** (ČR) 107,7 (119).

Ženy – velký můstek: 1. Strömová 284,8 (136,7+148,1), 2. Kvandalová (obě Nor.) 282,7 (140,6+142,1), 3. Prevcová (Slovin.) 271,5 (128,3+143,2), 4. Westmanová (Švéd.) 265,4 (126,0+139,49), 5. Opsethová 262,6 (131,8+130,8), 6. Traaserudová (obě Nor.) 259,1 (129,6+129,5), ...27. **A. Indráčková** 207,5 (125+116), 43. **Ulrichová** (obě ČR) 80,5 (104,5).

SKICROSS

Muži: 1. Deromedis, 2. Tomasoni (oba It.), 3. Fiva (Švýc.), 4. Furuno (Jap.), 5. T. Tchiknavorian (Fr.), 6. Hronek (Něm.), ...16. **Paulus** (ČR) vyřazen ve čtvrtfinále.

Ženy: 1. Maierová (Něm.), 2. Smithová (Švýc.), 3. Näslundová (Švéd.), 4. Bergerová Sabbatellová (Fr.), 5. Gantenbeinová (Švýc.), 6. Grilletová Aubertová (Fr.), ...24. **Cholenská**, 29. **Krausová** (obě ČR) – obě vypadly v osmifinále.

SNOWBOARDCROSS

Muži: 1. Hämmerle (Rak.), 2. Grondin (Kan.), 3. Dusek (Rak.), 4. A. Chollet, 5. Bozzolo, 6. J. Chollet (všichni Fr.), ...15. **Choura** – vyřazen ve čtvrtfinále, 31. **Houser** (oba ČR) – vyřazen v osmifinále.

Ženy: 1. Baffová (Austr.), 2. **Adamczyková** (ČR), 3. Moioliová (It.), 4. Wiedmerová (Švýc.), 5. Zerkholdová (Rak.), 6. Niraniová-Pereiraová (Fr.), ...22. **Hrůšová** (ČR) – vyřazena v osmifinále.

Smíšená družstva: 1. Nightingale, Bankesová (Brit.), 2. Sommariva, Moioliová (It.), 3. Bozzolo, Castaová (Fr.), 4. Lambert, Baffová (Austr.), 5. A. Cholet, Niraniová-Pereiraová (Fr.), 6. Koblet, Wiedmerová (Švýc.), ...11. **Choura, Adamczyková, 16. Houser, Hrůšová** (všichni ČR) – všichni vypadli ve čtvrtfinále.

PŘIJETÍ OLYMPIONIKŮ Z DUKLY U MINISTRA OBRANY

VE FOTOGRAFII...

Ministr obrany Jaromír Zůna přijal po návratu z Milána a Cortiny sportovce ASC Dukla, kteří na XXV. zimních olympijských hrách patřili k oporám české výpravy. Nechyběly ani dvě hvězdy, jež zářily na snowboardu – zlatá Zuzana Maděrová a stříbrná Eva Adamczyková. Ministr v přítomnosti ředitele ASC Dukla plukovníka Pavla Bence ocenil dosažené výkony, poděkoval za emoce i skvělou reprezentaci a všem sportovcům a trenérům předal pamětní mince. Za všechny následně promluvila Eva Adamczyková, která vyzdvihla podporu Dukly a význam sportu pro mladou generaci.

ÚSPĚCHY PŘED OLYMPIÁDOU

BUKOVSKÁ V SEDMNÁCTI LETECH ZÁŘÍ, JE JUNIORSKOU MISTRYNÍ SVĚTA V CYKLOKROSU

Je jí teprve sedmnáct let a je nejmladší vítězkou ankety Král cyklistiky. V loňském roce posbírala Barbora Bukovská, závodící s podporou ASC Dukla, pět medailí na ME a MS a letošní rok začala tím nejlepším způsobem. Na světovém šampionátu cyklokrosařů v nizozemském Hulstu v poslední lednový víkend kralovala závodě juniorek a oblékla si duhový trikot světové šampionky. Jen tak mimochodem jako vůbec první česká žena napříč věkovými kategoriemi, poslední zlato na této akci slavil v roce 2014 mezi elitou trojnásobný král Zdeněk Štybar.

„Je to splněný sen, krásný sen. Cítila jsem se hodně silná, byl to můj nejlepší den v sezoně,“ řekla Bukovská, která je i úřadující mistryní Evropy a také juniorskou domácí šampionkou. „Dnes jsem se cítila velmi silná. Připadám si jako ve snu,“ uvedla bezprostředně po dojezdu nová světová šampionka. „Nemám slov, ale je to nádherný pocit. Asi nejlepší pocit, co jsem kdy zažila. Děkuji všem, kteří mi fandí, kteří stojí při mně. Je to pro mě velká čest. Doufám, že jste si to všichni užili, protože já ano,“ radovala se v cíli Bukovská.

Neměla úplně ideální start, ale to u ní nebylo nic nového. Figurovala po něm někde kolem 15. místa, zatímco obhájkyně titulu Francouzka Revolová na nic nečekala a okamžitě se usadila na vedoucí pozici. Bukovská se musela prokousávat dopředu, ale šlo jí to znamenitě. „Ze začátku bylo hrozně náročné se dostat dopředu, ale pořád jsem věřila, že Revolovou dojedu. Dala jsem do toho úplně všechno a dopadlo to nejlíp, jak mohlo,“ přiznala Bukovská. Hodně si pochvalovala i trať. „Je strašně těžká, taková pravá cyklokrosová. Jsou tu výběhy, překážky, schody, prostě všechno,“ dodala česká šampionka, která si vyměnila pořadí z loňského šampionátu s druhou v cíli Lise Revolovou. Nakonec dokázala na Revolovou najet 15 vteřin a v cíli mohla poprvé v kariéře zvedat ruce nad hlavu jako mistryně světa.

Kritický moment přišel ve chvíli, kdy se na čele osamostatnila francouzská soupeřka a vypracovala si úctyhodný náskok zhruba 30 vteřin, přesto česká závodnice zůstala klidná. „Věřila jsem si, protože už se mi to jednou stalo. Věděla jsem, že ztrátu dokážu smazat. Prostě jsem si řekla, že to buď vyjde, nebo ne,“ přiznala s úsměvem.

Trať v Hulstu byla pro první kategorii dne v ostrém závodním tempu velkou výzvou. Pro novou mistryni světa to však byla výhoda. Podle jejích slov jí trať „naprosto seděla“ právě proto, jak byla těžká. „Pro cyklokros je to s tímhle počasím úplně ideální,“ pochvalovala si Bára specifika okruhu, který ji dovedl až na nejvyšší stupínek.

Medaile sbírá, kde se dá

Bukovská tím jen potvrdila slova o tom, jak obrovský talent v ní Česko má. Medaile sbírá, kde se dá. A to nejen v cyklokrosu, ale i na horském kole. V součtu obou disciplín vybojovala loni celkem pět medailí z vrcholných akcí. V krosu se stala juniorskou mistryní Evropy a vicemistryní světa, v cross country získala bronz na světovém i kontinentálním šampionátu a navrch přidala evropské stříbro v short tracku. Do toho vítězila ve Světových pohárech, v cyklokrosu takhle třeba rozjásala domácí fanoušky v Táboře a na biku v rámci juniorské série vládla v Novém Městě na Moravě. Vrcholem pak byla koruna v tradiční anketě Král cyklistiky.

„Snažím se nevnímat řeči, které moje starty na velkých akcích provázejí. Nechci se zbytečně stresovat a dostávat se pod ještě větší tlak. Pro

mě je hlavní jet vždy naplno, abych byla maximálně spokojená s vlastním výkonem,“ stále opakuje a vyzdvihuje podporu rodičů. Oba se dřív věnovali judu, načež objevili lásku k cyklistice. Na dcerku ale netlačili, spíš jen chtěli, aby se něčemu věnovala.

„Zkoušela jsem hodně sportů, ale kolo mě bavilo ze všech nejvíc. Jsem v přírodě, na čerstvém vzduchu. Poprvé jsem vlastně závodila už na odrážedle. Ale určitě nikdo nečekal, že budu jezdit na vrcholové úrovni,“ vzpomíná. „Baví mě prostě ježdění na kole. Ať už na jačémkoliv,“ říká studentka gymnázia. Taková univerzálnost ve světě cyklistiky není až tak ojedinělá. Čerstvá nizozemská mistryně světa mezi elitou Lucinda Brandová léto tráví na silnici, vítěz mezi muži, další Nizozemec Mathieu van der Poel, dokonce kromě cyklokrosu a silnice rádi na biku a světový titul má i na gravelu.

Na to ale Bukovská zatím nemyslí. „Můj program už je i tak hodně plný. Dvě disciplíny stačí. Kdybych přidala ještě silnici, možná by mě kolo tolik nebavilo. Navíc mám ráda individuální přístup. Baví mě, že mohu jezdit sama za sebe,“ povídá.

Text: Jaroslav Čícha, foto: Filip Bezděk

CYKLISTÉ NA DRÁZE NA ME USPĚLI, DÍKY PETERKOVI MAJÍ I MEDAILI

Při hodnocení evropského šampionátu v dráhové cyklistice v tureckém městě Konya nelze říct jinak, než že bylo z pohledu závodníků ASC Dukla úspěšné. Sprinter David Peterka obhájil bronz na kilometrové trati a zasloužil se o jedinou českou medaili. Ale uspěli i další, téměř všichni skončili v první polovině výsledkových listin, třináctkrát figurovala česká vlajčka v top ten. „Je to úžasný pocit, vylepšil jsem svůj osobní rekord, národní rekord a dokázal jsem porazit závodníky, kteří byli minulý rok lepší. Vyšlo to super, a i přes tu bolest jsem si závod užil,“ řekl bronzový medailista z kilometru Peterka, který byl navíc členem i tria v týmovém sprintu spolu s Adamem Rauschgoldem a Dominikem Topinkou, kteří v této olympijské disciplíně vybojovali skvělé čtvrté místo. Po rekordu 42,454 v kvalifikaci je v prvním kole čekali Nizozemci v sestavě s dvěma mistry světa, ale český tým znovu změnil hodnotu rekordu a časem 42,271 postoupil přes favorita dál. Jen 15 setin chybělo nakonec trojici Rauschgold, Topinka, Peterka k tomu, aby šla do boje o zlato. A v souboji o bronz se nakonec těsně radovali Italové.

„Bylo to hrozně těžké. V týmovém sprintu jsem si sáhl na samé dno, ale dokázal jsem ze sebe vyždímat maximum. Ve finále většího soupeře zpomalila a věděl jsem, že abych nedosáhl na medaili, musel bych zpomalit o vteřinu. To se naštěstí nestalo,“ řekl teprve 19letý sprinter. Kariéru má ještě před sebou, proto věří, že přijdou i cennější medaile. „Doufám, že to jednou padne i na ten titul a že s klukama v týmovém sprintu taky uděláme minimálně tu bednu. Hlavně si přeju, abychom se kvalifikovali na olympijské hry,“

Ani vytrvalci se neztratili

Ve vylučovacím závodě předvedla někdejší juniorská mistryně světa v této disciplíně Barbora Němcová velmi dobrý výkon a brala sedmé místo z 21 startujících. Petra Ševčíková skončila v elitní desítce třikrát. Šestá byla v omniu, sedmá ve scratchi a spolu s Gabrielou Bártovou desátá v madisonu. Především se šestou příčkou v omniu, olympijské disciplíně, byla velmi spokojená. „Je to můj nejlepší výsledek na Evropě v omniu, konečně jsem to prolomila,“ říká. Adam Křenek skončil ve vylučovacím závodě sedmý, ale trochu rozladěn byl po omniu, které měl celkem dobře rozjeté, nakonec skončil čtrnáctý. „Před vylučovačkou jsem byl šestý celkově. Jenže v ní jsem měl kontakt s francouzským jezdcem, oba jsme vytrhli nohu z pedálu, to ale není důvod k neutralizaci, takže jsme vypadli z balíku a bylo po závodě. Celá situace mě rozhodila i pro následnou bodovačku, která už nestála za nic, takže jsem konečným výsledkem zklamáný,“ posteskl si Adam Křenek.

Milan Kadlec s Matyášem Koblížkem pak v madisonu skončili na velmi dobré osmé příčce. „Musíme to celkové vystoupení hodnotit pozitivně. V madisonu jsme na naše poměry ukázali zlepšení, omnia byla taky výborná. Nebyl tam sice medailový výsledek, ale v olympijských disciplínách byly ty výsledky dobré. Je to mladá skupina, určitě se medaili můžeme v brzké době dočkat. Mají našlápnuto dobře,“ hodnotil trenér vytrvalců Milan Kadlec starší.

Text: Jaroslav Čícha, foto: Filip Bezděk

VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR, s.p.

PRÁVNÍ PORADNA Interního komunikačního portálu

Na portálu se poměrně často dotazují jeho uživatelé na možnost čerpání služebního nebo jiného volna z důvodu překážek ve službě na straně vojáka, které vznikají v důsledku různých životních situací. Na jeden takový dotaz se nyní podíváme.

Dotaz:

*Dobrý den,
je možné čerpat nějakou formu služebního volna v případě, že manželka, která je právě na mateřské/rodičovské dovolené, musí k lékaři, ať už akutně, nebo preventivně, a je třeba se postarat o dítě? Manželku k lékaři nedoprovázím, zůstávám s dítětem doma, takže se asi nejedná o doprovod rodinného příslušníka a OČR lékař také nevystaví.*

Děkuji za odpověď

Odpověď:

Ve vámi uváděném případě lze situaci řešit žádostí o poskytnutí služebního volna podle přílohy č. 2 bodu 10 vyhlášky č. 263/1999 Sb., kterou se stanoví důvody pro poskytování služebního volna vojákům z povolání pro překážky ve službě a rozsah služebního volna. V případě preventivní péče by se více hodil bod a) vyřízení důležitých osobních, rodinných nebo majetkových záležitostí, které vyžadují osobní účast vojáka a nelze je vyřídit mimo dobu služby. V případě návštěvy lékaře z důvodu akutní nemoci pak bod b) vyřízení naléhavých náležitostí v případech nemoci nebo úrazu dítěte, matky, otce, manžela nebo manželky, druhu nebo družky, partnera nebo partnerky v registrovaném partnerství, při kterých je okamžitá přítomnost vojáka nepostradatelná. Toto služební volno podle přílohy č. 2 bodu 10 vyhlášky č. 263/1999 Sb. se poskytne na nezbytně nutnou dobu, nejvýše na jeden den, v celkovém rozsahu nejvýše 40 hodin v kalendářním roce.

V případech, kdy by zdravotní stav manželky nadále neumožňoval péči o dítě, lze požádat o poskytnutí služebního volna podle přílohy č. 2 bodu 4 písm. bc) vyhlášky č. 263/1999 Sb., při péči o dítě mladší 10 let z důvodu, že osoba, která jinak o dítě pečuje (manželka), byla přijata do zdravotnického zařízení, onemocněla nebo jí byla nařízena karanténa (karanténní opatření), a proto nemůže o dítě pečovat. Služební volno se poskytuje po dobu prvních sedmi po sobě jdoucích kalendářních dnů, trvá-li po tuto dobu potřeba péče o dítě. V témže případě péče o dítě se služební volno poskytne jen jednou a jen jedné z oprávněných osob.

Redakce IKP

ikp.army.cz

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE SE PODÍVÁME NA DALŠÍ
ZAJÍMAVOSTI Z PROVOZU PORTÁLU

POZVÁNKA

na přátelské setkání bývalých příslušníků 4. průzkumného praporu Bechyně (VÚ 7044)

Vážení průzkumáci, kamarádi,
v prosinci 2003 byla ukončena činnost našeho elitního útvaru. I po 23 letech nás stále spojuje symbol padáku a blesku i společné zážitky ze služby. Srdečně vás zveme na vzpomínkové setkání všech generací „čtyřky“. Přijďte oživit stará přátelství a vzpomínat na časy v Bečyni!

Termín konání: sobota 13. června 2026

Místo konání: na Kameňáku v Bečyni

Zahájení: 15:00 hodin

Potvrzení účasti prosíme zaslat do **5. června 2026** na:
Jméno: nprap. Jitka Bludovská
Telefon: alic. 973 200 282 / mobil 777 888 178
E-mail: Bludal@seznam.cz

Ubytování: pro účastníky je možnost zajištění noclehu na vojenské ubytovně posádky Bechyně.
recepce: alic. 973 307 260, **e-mail:** bechyne.VDS@as-po.cz
(sleva na ubytování pro držitele průkazu válečného veterána nebo vojenského důchodce)

Vydává MO ČR
Tiskové oddělení
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.mo.gov.cz

Redakce: Rooseveltova 23, 160 05 Praha 6

Grafická úprava: Klára Šemberová

Jazyková korektura: Tierra Illan, Milena Krejsová,
Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6

Task: TISK CENTRUM, s. r. o.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 25. 2. 2026
Toto číslo vyšlo dne: 16. 3. 2026

Titulní strana: Jan Schejbal

KONTAKTY DO REDAKCE

Jana Deckerová (vedoucí redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: Jana.Deckerovalmo.gov.cz

Lucie Růžková (redaktorka)
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
mobil: 724 850 598
e-mail: Lucie.Ruzkova1mo.gov.cz

Petr Třešňák (redaktor)
Tychonova 1, 160 00 Praha 6
telefon: 973 200 152
mobil: 724 380 769
e-mail: petr.tresnakmo.gov.cz

Klára Šemberová (grafik)
telefon: 973 215 612
e-mail: klara.semberovalmo.gov.cz

Elektronická podoba A reportu
je umístěna na **www.mo.gov.cz**

Příspěvek na společnou rekreaci vojáka z povolání s rodinou v roce 2026

Možnost čerpání 1x ročně

PODPORA RESORTU – SPOLEČNÁ REKREACE

VÍCE INFORMACÍ A FORMULÁŘ ŽÁDOSTI NALEZNETE ZDE

AIRBASECHALLENGE

Závod kombinující funkční trénink, CrossFit a překážkový závod

20.-21.5.2026 | 21. základna taktického letectva Čáslav

DECATHLON

UNIKOM

Váňad
CNC stroje pro termické dělení

Kulná
Hord
Hodiny & more